

UNIVERZITA TOMÁŠE BATI VE ZLÍNĚ
FAKULTA HUMANITNÍCH STUDIÍ
Institut mezioborových studií Brno

Dětská prostituce jako sociálně patologický jev, její prevence

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Vedoucí bakalářské práce:
PhDr. Ivan Nedoma

Vypracovala:
Valérie Tižková

Brno 2009

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma: „Dětská prostituce jako sociálně patologický jev, její prevence“ zpracovala samostatně a použila jen literaturu uvedenou v seznamu literatury.

Brno 6. 3. 2009

.....
Valérie Tižková

Poděkování

Děkuji panu PhDr. Ivanu Nedomovi za velmi užitečnou metodickou pomoc, kterou mi poskytl při zpracování mé bakalářské práce.

Také bych chtěla poděkovat mým přátelům za morální podporu a pomoc, kterou mi poskytli při zpracování mé bakalářské práce, a které si nesmírně vážím.

Valérie Tižková

OBSAH

Úvod	3
I. TEORETICKÁ ČÁST	
1. Historický vývoj prostituce	6
1.1 Antika	8
1.2 Středověk	9
1.3 Moderní dějiny	9
1.4 Konec války a druhá polovina 20. století	10
2. Vymezení základních pojmů	11
3. Komerční sexuální zneužívání dětí	13
3.1 Příčiny komerčního sexuálního zneužívání dětí	13
3.2 Dětská prostituce jako součást komerčního sexuálního zneužívání	13
3.3 Dětská pornografie jako součást komerčního sexuálního zneužívání	14
3.4 Obchod s dětmi jako součást komerčního sexuálního zneužívání	15
4. Kategorie prostituce	17
4.1 Prostituce privátní	18
4.2 Prostituce hotelová	18
4.3 Prostituce bytová	18
4.4 Prostituce barová	19
4.5 Prostituce pouliční, silniční	19
5. Příčiny dětské prostituce	20
5.1 Chudoba	20
5.2 Vlastní zkušenost se sexuálním zneužitím v dětství	21
5.3 Ostatní příčiny	21
6. Formy dětské prostituce	23
6.1 Dobrovolná prostituce	23
6.2 Dívčí prostituce	24
6.3 Chlapecká prostituce	25

7. Následky dětské prostituce	26
7.1 „Abeceda o HIV/AIDS	28

II. PRAKTICKÁ ČÁST

1. Prevence	31
1.1 Prevence primární	31
1.2 Prevence sekundární	31
1.3 Prevence terciární	32
2. Výzkum	33
2.1 Popis prostředí výzkumu, cíl výzkumu	33
2.2 Předpoklady (hypotézy) pro provedení šetření	34
2.3 Použití výzkumné metody	34
2.4 Zpracování dotazníku	35
2.5 Struktura výzkumného vzorku	36
2.6 Interpretace výsledků z dotazníku	36
2.7 Vyhodnocení praktického šetření	44
Závěr	46
Resumé	48
Anotace	49
Literatura a prameny	50
Seznam příloh	52

„Jací jsme my, takové jsou naše děti.“

Johann Gottfried von Herder

Úvod

V rámci svého studia sociální pedagogiky jsem si pro vypracování své závěrečné bakalářské práce zvolila téma: „Prostituce jako sociálně patologický jev, její prevence.“ S ohledem na profil mého studia a vzhledem k tomu, že se jedná o obsahově velmi široké téma, zahrnující celou škálu problémů, není možné se (alespoň z mého pohledu) s dostatečnou kvalitou věnovat celému problému komplexně a nedotknout se jej jen povrchně. Proto tuto práci zaměřím úžeji, a to na prostituci dětskou. Pokusím se popsat její příčiny, možné následky, kategorie, zejména se ale zaměřím na prevenci. Za zajímavé považuji srovnání prostituce dobrovolné a nedobrovolné. Na první pohled se rozlišení obou zdá očividné, ale je tomu opravdu tak? Je dobrovolná prostituce opravdu „dobrovolná“ nebo se nám tak jen jeví? Nabízí se i otázka, zda můžeme prostitutku považovat za „oběť“. Nebo jí je snad „zákazník“?

Vzhledem k tomu, že prostituci můžeme považovat za jev preventabilní, kterému se dá poměrně dobře předcházet, bude i praktická část mé práce směřovat do této oblasti. Jejím cílem bude zjistit názory, postoje a vnímání žáků 9. tříd základních škol, nevyjímaje jejich informovanost, jelikož se domnívám, že právě zodpovězení těchto otázek nám ukáže, jakým směrem zaměřit pozornost při realizování preventivních programů.

Než se však začnu podrobněji zabývat prací na výše uvedené téma, ráda bych nejdříve opodstatnila svůj výběr.

Již na základní škole mě velmi fascinovala kniha *My děti ze stanice ZOO*.¹ S touto knihou jsem se opět setkala o mnoho let později a nepřestala mě uchvacovat. Jen dnes na ni pohlížím z poněkud jiného úhlu. Dříve mě zajímaly okolnosti, které

---

¹ Autobiografický příběh dvanáctileté Christiany, která se již v tomto raném věku setkala s hašišem, o rok později s heroinem. Velmi záhy se stala na drogách závislou, peníze na ně si začala obstarávat prostitucí. Po několika letech byla kniha doplněna o nové autobiografické události, byla i zfilmována.

mohou vést děti a mladé lidi k tomu, aby prodávaly své tělo a duši (pokud máme na mysli dobrovolnou prostituci). Dnes se ptám, jestli se dá prostituci nějakým způsobem předejít, a pokud ano, pak jak?

Dětská prostituce je totiž fenomén přesahující kulturní i národní hranice. Byla tu vždy (pokud se ohlédneme zpět do dějin prostituce, zjistíme, že téměř celé její dějiny tvoří dětská prostituce)². Je tématem aktuálním, kontroverzním, a protože se ji nedaří vymýtit (zřejmě to není ani možné), je bohužel nanejvýše pravděpodobné, že se bude vyskytovat i v budoucnosti (zákon nabídky a poptávky). Tyto děti pak přicházejí o to nejcennější – o své dětství, naivitu, hry, dětský pohled na svět, zdraví, na které mají nezadatelné právo. To pochopitelně nemůže zůstat bez následků na jejich osobnosti. Jsou o to závažnější, oč dřív prodávaly své tělo. Je to jakýsi varovný impuls i pro nás ostatní. Budeme-li i nadále podceňovat jejich problémy a ignorovat svět, ve kterém žijí, můžeme se pak téměř s jistotou dočkat toho, že budoucnost světa bude poznamenána životem deprivantů, sociálně a emočně labilními lidmi více než lidmi „zdravými“.

Podobně jako jsem měla kdysi i já, mnoho dospělých má dnes falešnou představu o dětské prostituci, o jejích příčinách a motivech, nerozumí poptávce a jen velmi obtížně si dokáží představit, co děti vede „dobrovolně“ prodávat své tělo a už málokdo na tyto děti pohlíží jako na oběti. Občas však můžeme zaslechnout ve výrocích některých občanů (výjimkou nejsou dokonce samotní politici) nad takovými lidmi (provozujícími prostituci) opovržení, v tom horším případě pak je naprostý nezájem. Přitom je zajímavé, že toto opovržení není až tak vysoké u té nejvyšší kategorie prostituce, naopak tou nejnižší, často provozovanou na ulicích nebo v levných motelech, je nejvíce pohrdáno. Možná právě teď je nanejvýš vhodné položit si několik zásadních otázek: „Kdo nese odpovědnost za sociální trauma některých členů naší společnosti, kdo je zodpovědný za nesmazatelnou stigmatizaci dětí provozujících prostituci nebo vyloučení této subkultury z centra společnosti?“ Nenesou odpovědnost tak trochu každý z nás?

Bakalářská práce je rozdělena do dvou částí – teoretické a praktické. Pro snadnější orientaci v ní uvádím následující členění obsahu jednotlivých kapitol:

---

² Čl. 1 Úmluvy o právech dítěte vymezuje dítě jako osobu mladší osmnácti let..

Úvodní kapitola teoretické části nabídne krátký pohled do historie prostituce (jak byla prostituce vnímána v antice, ve středověku, ve druhé polovině 20. století a také jaké bylo postavení prostitutek v této době; a jak se dovíme později, celé dějiny prostituce jsou vlastně dějinami dětské prostituce). Nechybí ani pohled na moderní dějiny.

Ve druhé kapitole považuji za velmi vhodné zmínit a vysvětlit několik základních pojmů, které se budou v průběhu mé práce často vyskytovat, a které jsou tudíž důležité pro pochopení obsahu práce (např. objasnění pojmu prostituce, dětská prostituce, dítě, sociálně patologické chování, komerční sexuální zneužívání, marginalizace, viktimizace dětí apod.).

Třetí kapitola bude věnována komerčnímu sexuálnímu zneužívání dětí (mezi které řadíme právě dětskou prostituci, ale i obchod s dětmi a dětskou pornografií) a jejím kořenům.

Čtvrtá kapitola je tvořena kategoriemi prostituce.

Samostatnou pátou kapitolu věnuji příčinám dětské prostituce, šestou pak jejím formám.

Dále se také, v sedmé kapitole, zmíním o možných následcích, které prostituci (nejen dětskou) ve většině případů doprovázejí, podkapitola je celá věnována viru HIV/AIDS jako vybranému zástupci následků v oblasti zdravotní.

V první kapitole (praktické části bakalářské práce) bych se ráda věnovala možnostem prevence dětské prostituce, jelikož prostituce je preventabilní jev (a to prevencí primární, sekundární i terciární) a pokusila se o zhodnocení toho, jak je otázka prevence dětské prostituce použitelná v praxi.

Jádro mé práce tvoří druhá kapitola praktické části, která je věnována *kvantitativnímu výzkumu*. Pro účely této práce jsem sestavila *dotazník*, na jehož otázky mají odpovídat děti 9. tříd základních škol. Na základě aplikace této metody hodlám zpracovat *empirickou star'*. Má přinést následující odpovědi: Jsou dnešní školou povinné děti dostatečně informované v oblasti sexuální výchovy? Jaký je jejich postoj k dětské prostituci, jak ji vnímají? Je možné, že by se za určitých okolností propůjčily komerčnímu sexu? Kde získávají nejvíce informací o sexu a dětské prostituci?

I. TEORETICKÁ ČÁST

1. Historický vývoj prostituce

Výraz prostitut/prostitutka pochází z latinského slova „*prostituere*“, původně se jím označoval někdo, kdo se vydává na obdiv, nabízí se k veřejnému smilstvu nebo ten, kdo vystavuje své pohlavní orgány. Tento výraz se začal používat k označení lidí, kteří si sexem vydělávali peníze, až v pozdním středověku.¹⁾ Většina lidí si jako prostitutku představí ženu, muži ji pak ve své fantazii vnímají jako ženu, která miluje sex. Prostituci také mnohdy doprovází násilí.

Když se ohlédneme zpět, zjistíme, že v dějinách prostituce dominovala téměř výhradně prostituce dětská, zvláště když si uvědomíme, že podle Úmluvy o právech dítěte je za dítě považována osoba mladší osmnácti let. Věk prostitutek, které začaly provozovat své řemeslo, byl velmi nízký, mnohdy jim nebylo ani dvanáct let (to platí dodnes v Orientu a bývalo tomu tak i v Evropě do začátku 20. století).²⁾ Starší prostitutky existovaly také, ale byly spíše výjimkou; většinou s „řemeslem“ v určitém věku přestaly a předávaly své zkušenosti mladším. Není bez zajímavosti, že již v minulosti bylo na některé kategorie prostitutek pohlíženo dvojím „metrem“, což je typické i pro dnešní dobu. Nejvyšší kategorie prostitutek (v antice to byly hetéry) byla dokonce uznávána, podobně jako dnes luxusní prostitutky nebudí takové morální pohoršení jako prostitutky z ulice.

Nejstarší uváděné dělení prostituce, které se vyskytovalo jak v nové, tak ve staré době, je následující:

- prostituce pohostinná,
- prostituce posvátná čili náboženská,
- prostituce legální čili zákonem uznaná.³⁾

Nejstarší příběh o prostituci můžeme nalézt v jednom mezopotamském eposu, který je pojmenován po svém hlavním hrdinovi – Gilgamešovi. V příběhu starém více jak 4 tisíce let najdeme také zmínku o první prostitutce, kterou byla kněžka.⁴⁾

¹⁾ Vaničková, Eva. Dětská prostituce. 2. doplněné a aktualizované vydání. Praha: GRADA, 2007, s. 9

²⁾ Galán, Juan Eslava. Láska a sex ve STARÉM ŘECKU. Praha: IKAR, 2003, s. 194

³⁾ Dufour, Pierre. Dějiny prostituce. I. Starý Orient, Egypt, Izrael a Řecko. Praha: FONTÁNA, 2003, s.10

Posvátná prostituce spočívala v jednom babylonském zvyku: Každá domorodka musela jít jedenkrát za život do Venušina chrámu, ve kterém se měla oddat cizímu muži a nesměla odejít dříve, dokud ji tento muž neobdaroval penězi a tělesně s ní neobcoval. Povinně musela vyhovět tomu prvnímu, který ji obdaroval, čímž splnila svou povinnost k bohyni, poté se měla vrátit domů a už nesměla s žádným mužem něco mít. Tato forma prostituce se rozšířila i na ostrov Kypr, dále až do Asie, Afriky. Měla za následek uvolnění babylonských mravů, stala se skutečným pařeníštěm smilstva.⁵⁾

Smyslem *pohostinné prostituce* zase bylo odměnit se a poděkovat hostu, jehož příchod byl pokládán za dobré znamení a příchod štěstí do domu. V té době si hostů velmi považovali, a proto majitel domu dobrovolně nabídl svou postel i ženu návštěvníkovi. Žena tento choulostivý obyčej s radostí plnila. K této ochotě jí také dopomáhala naděje na dar, který host při svém odchodu z domu většinou ženě nabízel. Dalším zvykem Féničanů bývalo poskytnout panenství své dcery. Tato forma prostituce trvala až do 4.stol.n.l.

Pro *legální prostituci* byly charakteristické dvě roviny: jedna byla zákonu známa a jím uznávána, druhou zákon neuznal, ale mlčky ji trpěl. Jedna je tedy veřejná a uznaná, druhá tajná a trpěná.⁶⁾

Starověké Řecko je považováno za první civilizací starověku, která podřídila prostituci státní kontrole. Protože bylo v počátku Solónova panování město zadlužené, státník učinil několik reforem, jedna z nich se týkala i prostituce, peněz v pokladně tak začalo přibývat. Zakoupil pro athénský stát vhodný dům, z něhož zřídil první bordel, za kterým následovaly hned další. Nízké vstupné, které zpočátku stanovil, šlo na zřízení chrámu bohyně prostituce. Záměrem zlegalizování prostituce bylo ochránit ženy a dívky, ale také snaha o klid ve městě. Solónův zákon mj. zakotvoval ustanovení, podle kterého měli být kuplíři potrestaní smrtí, nicméně později bylo zmírněno a upraveno na finanční trest. Na podrobný historický vývoj prostituce odkazují na Přílohu č. 1.

---

⁴⁾ Ringdal, Nils Johan. Nejtěžší povolání světa - kapitoly z dějin prostituce. BRNO: Doplněk, 2000

⁵⁾ Dufour, Pierre. Dějiny prostituce. I. Starý Orient, Egypt, Izrael a Řecko. Praha: FONTÁNA, 2003, s.21-22

⁶⁾ Dufour, Pierre. Dějiny prostituce. I. Starý Orient, Egypt, Izrael a Řecko. Praha: FONTÁNA, 2003, s. 17

1.1 Antika

Oblast starého Řecka je typická zformováním různých kategorií Venušiných služebnic. Literatura uvádí tyto tři: *dikteriady*, *auletridy* a *hetéry*.⁷⁾ Mezi sebou se odlišují zejména standardem poskytovaných služeb.

Prestižní postavení mívaly *hetéry*, označované také jako královny prostituce. Nebyly vyhledávány jen pro samotný sex, ale byly oblíbené zejména jako společnice a partnerky k rozhovorům. Z toho vyplývá, že musely být vzdělané, aby mohly vést rozhovory i s těmi nejnáročnějšími zákazníky. Výsadou hetér bylo, že si své zákazníky mohly samy vybírat a také je opouštět. Uměly také pěkně tančit a hrát na hudební nástroje. Ale i mezi hetérami byly určité rozdíly. Ty níže postavené byly najímány jako společnice k hostinám, které pak končily orgiemi. Vyšší kategorie hetér se omezovala pouze na doprovod významných osobností a jejich snahou bylo povznést se nad obyčejné prostitutky. Další rozdíl spočíval v tom, že hetéry byly oproti běžným prostitutkám velmi drahé, často také byly věrné jednomu zákazníkovi.

Prostřední kategorii prostitutek tvořily *auletridy*. Většinou se jednalo o cizinky neznámého původu. Bývaly označovány také jako flétnistky, protože uměly hrát na flétnu a také tančit. Většinou se mohly pohybovat volněji než *dikteriady*. Často se objevovaly na hostinách, kde předváděly své umění. Svě milenky vyhledávaly i ve vlastních řadách.

Do nejvíce opovrhované kategorie patřily *dikteriady*. Pro *dikteriady* bylo typické, že byly nabízeny v bordelech, nesměly se volně pohybovat po městě, většinou to byly cizinky neznámého původu, otrokyně. I *dikteriady* byly rozlišovány na dvě třídy. Do první byla řazena nejnižší třída hetér, druhou tvořily ženy ve vykřičených domech.

Také mě zaujalo, že v tehdejší době vedli nevěstince muži, zatímco ženy byly za kuplíře. A pokud jde o nevěstky, jež stárly a na jejich těle to začínalo být znát, našly své uplatnění jinde. V nově zřizovaných školách, kde se vyučovalo umění prostituce,

---

⁷⁾ Bassermann Lujó. Nejstarší řemeslo světa. Praha, MLADÁ FRONTA, 1993, s. 14

školily mladé prostitutky, které samy rekrutovaly. Tyto „školitelky“ se pak samy nazývaly matrány.⁸⁾

1.2 Středověk

Ve středověku byla prostituce pod vlivem křesťanství církví sice pranýřována, nicméně ji ale zároveň chránila, protože jí z ní plynuly tučné zisky. Prostitutky se oddávaly zejména duchovním a vojákům.⁹⁾ Byly zřizovány veřejné domy, které se podle země, kde se nacházely, označovaly borde, bordello, borthel, z čehož potom vzniklo označení i pro naše veřejné domy.¹⁰⁾ I v této době vznikaly různé kategorie prostitutek, luxusní prostitutky byly označovány jako *metresy*, dále to byly prostitutky v bordelech, v neposlední řadě ženy mající svého zaopatřovatele, označované jako *smilnice*. Ve Francii byl vytvořen nad prostitucí dozor, v nevěstincích existovala přísná pravidla, která se musela dodržovat. Do nevěstinců se např. nesměly přijímat dívky, které měly méně než 13 nebo 14 let a za zákazníky nesměly být přijímáni muži mladší šestnácti let.

Přestože společnost byla v průběhu 14. a 15. stol. k provozování prostituce tolerantní, někdy se stávalo, zvláště v krizových momentech, že byly některé nevěstky z města vyhnány, v horších případech zbity nebo upáleny. S určitou nadsázkou to také byly středověké prostitutky, které mají zásluhu na rozvoji moderní tělovýchovy.¹¹⁾

Pro Evropu 15. století je charakteristická epidemie syfilis, s čímž souviselo oslabení provozování prostituce. Následující dvě století neměla téměř žádný význam, jelikož na scénu vstoupila kurtizána.

1.3 Moderní dějiny

Vzhledem k tomu, že ve své bakalářské práci píš o dětské prostituci, nemohu se nezmínit o období 17. a 18. stol., ve kterém dětská prostituce dosáhla velkého

---

⁸⁾ Dufour, Pierre. Dějiny prostituce. I. Starý Orient, Egypt, Izrael a Řecko. Praha: FONTÁNA, s. 93-94

⁹⁾ Bassermann, Lujo. Nejstarší řemeslo. Kulturní dějiny prostituce. Praha: MLADÁ FRONTA, 1993, s.89

¹⁰⁾ Vaníčková, Eva. Dětská prostituce, 2. doplněné a aktualizované vydání. Praha: GRADA, 2007, s. 18

¹¹⁾ Vondruška, Vlastimil. Intimní historie od antiky po baroko. Brno: MOBA, 2007, s. 165

rozmachu. V nevěstincích byly zaměstnávány dívky již od devíti let a zákazníci nevěstinců byli chlapečci ve věku 12 -14 let!! Nejhorší to bylo v Londýně, kde se dětská prostituce vyskytovala nejvíce a kde oblíbenou činností byla deflorace panen. Na přelomu 19. a 20. stol. byly nezletilé prostitutky naprosto běžnou záležitostí. Tragické je i to, že kuplíři jim dělali vlastní rodiče. ¹²⁾

1.4 Konec války a druhá polovina 20. století

Po skončení druhé světové války zaznamenaly evropské země rozšíření prostituce. Ta se však objevuje v docela nové podobě a nabourává tak dosavadní strukturu prostituce. Prostitutky se z veřejných domů z větší části přesunuly do zábavních podniků, novou oblíbenou atrakcí se stávají tzv. call-girls, dívky „na telefon.“ Sex na zavolání oslovil i mužskou část prostitutů.

Minulé století charakterizuje Vaníčková ve své knize jako století, kdy značně stoupl nárůst obchodu se ženami pro sexuální průmysl. Za jeho jádro označuje jihovýchodní Asii (tento kontinent také spojuje s dětskou prostitucí). Zároveň pokládá za alarmující zjištění fakt, který vidí v motivaci mladých prostitutek ze západní Evropy, které nevede k prostituci bída nebo hlad, ale touha po dobrodružství a penězích. ¹³⁾

---

¹²⁾ Vaníčková, Eva. Dětská prostituce, 2. doplněné a aktualizované vydání. Praha: GRADA, 2007, s. 20

¹³⁾ Vaníčková, Eva. Dětská prostituce, 2. doplněné a aktualizované vydání. Praha: GRADA, 2007, s. 23

2. Vymezení základních pojmů

Na tomto místě považuji za vhodné objasnit několik základních pojmů, které se v mé práci budou často vyskytovat nebo s ní tematicky souvisí, jenž jsou, dle mého názoru, důležité pro pochopení obsahu práce.

Sociální patologie a sociálně patologické jevy: Sociální patologie je souhrnným pojmem pro nezdravé, nenormální, obecně nežádoucí společenské jevy, tzn. společensky nebezpečné, negativně sankciované formy deviantního chování, ale hlavně pro studium příčin jejich vzniku a existence.

Tento pojem zavedl do sociologie H. Spencer, když hledal paralely mezi patologií (chorobou) sociální a patologií biologickou, mezi biologickým organismem a společenským organismem, jejich strukturami a funkcemi. Za sociálně patologické jevy pak označujeme takové sociální jevy, které pro svou škodlivost ohrožují společnost, její uspořádání, stabilitu a řád jako celek i její jednotlivé členy – občany. Některé sociálně patologické jevy jsou uvedeny v právním řádu a jejich překročení se pak trestá. Za patologické můžeme považovat prakticky vše, co neodpovídá daným morálním a právním normám, popř. je namířeno proti nim, nebo se zásadně odchyľuje od toho, co je z obecného pohledu považováno za prospěšné a správné.

Jako nenormální, patologickou, škodlivou záležitost pak můžeme považovat tu, když defekt ve smyslu poruchy biologické, psychické nebo sociální výrazně přeroste rámeček obvyklostí a stane se poruchou sociálních vztahů. Mezi sociálně patologické jevy pak řadíme kriminalitu, různé druhy závislostí (na drogách, výherních automatech, alkoholu, cigaretách), prostituci včetně promiskuitního chování, šikanu, sebevražednost apod.¹⁴⁾

Dítě: Dle Čl. 1 Úmluvy o právech dítěte je dítě definováno jako lidská bytost mladší osmnácti let, pokud zletilost není zákonem stanovena dříve (viz Příloha č. 2).

---

¹⁴⁾ Jilčík, Tomáš; Plšková, Alena. Sociální patologie; Úvod do studia. Brno: IMS, 2005, s. 5-8

Komerční sexuální zneužívání dětí: Na základě 1. světového kongresu proti komerčnímu sexuálnímu vykořisťování dětí, který se uskutečnil ve Stockholmu v roce 1996, bylo komerční sexuální zneužívání dětí definováno jako: *„Použití dítěte pro sexuální účely výměnou za peníze nebo odměnu v naturáliích mezi dítětem a zákazníkem, dítětem a prostředníkem nebo dítětem a agentem nebo jinými osobami, které vydělávají na obchodu s dětmi pro tyto účely“*.¹⁵⁾

Dále na tomto kongresu byly označeny tři formy komerčního sexuálního zneužívání dětí a to: dětská prostituce, dětská pornografie a obchod s dětmi. Později bylo toto dělení dále podrobněji rozčleněno podle toho, zda se jedná o obchod s dětmi pro sexuální průmysl nebo pro jiné účely (např. adopce, dětská práce, prodej orgánů..)

Dětská prostituce: Bývá vymezena jako využívání dětí pro sexuální účely za peníze nebo jinou odměnu, výhodu.¹⁶⁾ Často bývá spojována s promiskuitním chováním, je jedním z mnoha sociálně patologických jevů.

Viktimizace: Je označována jako proces, ve kterém se člověk stává obětí trestného činu.¹⁷⁾

Marginalizace: Tento pojem formuluje prof. PhDr. Rudolf Kohoutek, CSc. a označuje jej v humanitních vědách jako postupné odsouvání jednotlivce nebo skupiny na okraj společnosti.¹⁸⁾

---

¹⁵⁾ Vaníčková, Eva. Dětská prostituce. 2. doplněné a aktualizované vydání. Praha: GRADA, 2007, s. 60

¹⁶⁾ http://www.detskaprava.cz/pedagog/opravech_dokumenty.asp, staženo dne 25.2.2009

¹⁷⁾ <http://www.slovník-cizich-slov.cz/viktimizace.html>, staženo dne 30.11.2008

¹⁸⁾ <http://www.slovník-cizich-slov.abz.cz/web.php/slovo/marginalizace>, staženo dne 30.11.2008

3. Komerční sexuální zneužívání dětí

3.1 Příčiny komerčního sexuálního zneužívání dětí

V předchozí kapitole jsem v základních pojmech stručně vysvětlila, jak definujeme komerční sexuální zneužívání dětí a jaké rozeznáváme jeho formy. Pojdme se ale nyní zabývat otázkou podstatně složitější, která zahrnuje možné příčiny, proč tomu tak je.

Možné příčiny vidím v zásadě dvojí - první spočívá ve fyzickém násilí, kterému byla vystavena během dětství až polovina osob provozujících prostituci (jak uvádí Vaníčková ve své knize), druhá souvisí s jejich sexuálním zneužíváním v dětství, což je vlastně obdoba fyzického násilí, jehož negativní důsledky pro psychický vývoj dítěte jsou ještě závažnější. Problémem je také to, že tyto děti se bojí se svým problémem komukoliv svěřit. Nemůžeme opomenout ani psychické násilí, které probíhá většinou skrytou formou. Dítě bývá rodiči zesměšňováno, podceňováno, může mít podobu i citového vydírání. O psychické deprivaci dítěte pak mluvíme tehdy, pokud se mu nedostává uspokojení základních psychických potřeb.

Absolutní nedostatek správné výchovy v rodině a domácí násilí pak poslouží jako spouštěče patologického chování dětí. Nesmíme se potom divit, když takto týrané děti opouštějí svou dosavadní rodinu a hledají si způsob své obživy jinde, většinou na ulicích, nebo skončí v některém ústavu. Jenže i tam řeší často své vzniklé problémy právě placeným sexem, který se jim zdá nejsnadnější cestou k výdělku. Ovšem často bývá doprovodným jevem násilí.

3.2 Dětská prostituce jako součást komerčního sexuálního zneužívání

Jak je uvedeno v předchozí kapitole, dětská prostituce je jednou ze tří forem komerčního sexuálního zneužívání dětí. Také o její vlastní definici již byla řeč. Sama o sobě není prostituce v České republice trestným činem, trestné jsou některé její doprovodné jevy (viz Příloha č. 4). Dětskou prostituci můžeme označit za trestný čin,

přestože náš právní řád nenabízí žádné ustanovení postihující přímo dětskou prostituci, ale postihuje ji podle § 204 TZ o trestném činu kuplířství. Závažným způsobem porušuje (dětská prostituce) několik mezinárodních dohod sloužících k ochraně dětí, mezi něž patří i Úmluva o právech dítěte (viz Příloha č. 2 a 3). V té porušuje dokonce hned několik ustanovení.

Naprosto alarmující mi přišla následující čísla: Vaničková zmiňuje ve své knize studii, která je sice již z roku 1988, nicméně hovoří o tom, že se ročně pohybuje v dětské prostituci v rozmezí půl až jednoho milionu dětí, přičemž nejméně 300 000 z nich jsou chlapci mladší šestnácti let. Velká většina z těchto dětí se poprvé objevuje na prostituční dráze již před 14. rokem života! Dívky provozující prostituci je možné častěji vidět na ulici, kde vyhlížejí své potenciální zákazníky, zatímco chlapce najdeme spíše v pornografickém průmyslu.¹⁹⁾ Vzhledem k tomu, že od zmíněné studie uplynulo více jak dvacet let, myslím si, že současná čísla budou ještě daleko vyšší a nepřekvapilo by mě, kdyby i věk dětí vstupujících do světa dětské prostituce byl o něco nižší.

3.3 Dětská pornografie jako součást komerčního sexuálního zneužívání

Je další z forem komerčního sexuálního zneužívání dětí a bývá provázána s dětskou prostitucí. Její problém spočívá už v jejím samotném vymezení, kdy není přesně daná její definice. Obvykle ale bývá za dětskou pornografií označováno zobrazení soulože, masturbace, jichž se účastní jedno nebo i více dětí. Dále zobrazení dětských genitálií nebo nahoty, jejichž účelem je pak sexuální vzrušení nebo uspokojení. Nemusí se jednat jen o fotografie nebo videokazety, ale také třeba o zvukové záznamy.

Před nedávnem proběhla v médiích alarmující zpráva, která poukazuje na to, že webové stránky, které obsahují materiál se sexuální problematikou, jsou druhými nejnavštěvovanějšími; slovo **sex** se stalo nejčastějším slovem, které se zadává do příkazového řádku internetového vyhledávače! To souvisí i se snadnou dostupností a

---

¹⁹⁾ Vaničková, Eva. Dětská prostituce. 2. doplněné a aktualizované vydání. Praha:GRADA, 2007, s. 26

anonymitou internetu. Dále mi přišla zajímavá zjištění několika různých studií, ve kterých se uvádí čas, ve kterém jsou stránky se sexuální tematikou nejčastěji navštěvovány. Je to mezi devátou hodinou ranní a pátou odpolední, tedy během běžné pracovní doby!

Možná, že právě i na základě tohoto zjištění, byla Nadací Naše dítě ve spolupráci s policií a internetovými odborníky zřízena první linka v České republice s názvem Internet Hotline, na kterou je možné se obrátit a upozornit na nevhodný obsah internetu. Kromě dětské pornografie zahrnuje i problémy extremismu, nabídky dětské prostituce, nelegálního obchodu apod.²⁰⁾

Nedávno poslanecká sněmovna schválila novelu trestního zákona, která považuje za trestné nejen šíření či pořizování pornografických materiálů, ale také jejich držení.

3.4 Obchod s dětmi jako součást komerčního sexuálního zneužívání

Jedná se o poslední z vymezených forem komerčního sexuálního zneužívání. Obchodování s lidmi je považováno za stejně výnosné jako obchod s drogami nebo se zbraněmi, ale protože se děje skrytě, je velmi těžké odhadnout přesný počet případů. Podle odborníků na ministerstvu vnitra se jedná zhruba o desetinu odhalených případů z těch, ke kterým ve skutečnosti dochází. Děti jsou ve světě prodávány za účelem sexuálního zneužívání, naprostá většina jich je určena pro pornografický průmysl, jsou využívány k vykonávání prostituce nebo nuceny k práci.

Velmi zajímavá jsou i následující čísla: Na základě odhadů mezinárodních organizací se obětmi obchodování s lidmi stává na celém světě ročně asi 700 000 až 2 miliony lidí, z toho asi půl milionů lidí je obchodováno v Evropě. Evropský parlament uvádí, že čtyři pětiny z nich tvoří ženy a dívky a až polovinu nezletilí. Pavla Gomba,

---

²⁰⁾ <http://www.novinky.cz>

ředitelka české pobočky UNICEF, pak označuje Českou republiku jako tranzitní zemi, ze které se děti odváží a naznačuje, že v blízké budoucnosti se do ní budou i dovážet.²¹⁾

Pokud jde o samotný obchod s dětmi pro účely sexuálního průmyslu, můžeme jej rozdělit na dvě formy. Do první řadíme ty děti, které jsou nabízeny vlastními rodiči nebo osobami blízkými. Většinou se jedná o děti mentálně retardované či jinak postižené, které se díky svému postižení stanou pro ostatní snadnou kořistí. V našich podmínkách můžeme do tohoto modelu zařadit např. romskou komunitu.

Forma extrafamiliální je druhou formou obchodování s dítětem. Dítě může být buď uneseno nebo rodičem prodáno v dobrém úmyslu s vědomím toho, že se mu dostane lepšího vzdělání nebo podmínek pro život. Takto jsou obchodovány děti spíše mladší a záleží jen na „majiteli“, jak s těmito dětmi naloží.²²⁾ Jako typický příklad této formy označuje organizace La Strada mladé lidi (15-18 let), kteří se vydají do zahraničí za prací a slíbeným lákavým výdělkem. Jenže místo zajímavého dobře placeného místa je jim nabídnuta práce v sexuálním průmyslu. V případě, že odmítnou dát k takové práci souhlas, jsou jim často odebrány cestovní doklady a k této práci jsou nuceny pod pohrůzkou násilí, někdy i za přispění drog. Nezbyvá jim pak nic jiného, než se pokusit o útěk.

---

²¹⁾ <http://www.aktualne.centrum.cz/domaci/kauzy>

²²⁾ Vaničková, Eva. Dětská prostituce. 2 doplněné a aktualizované vydání. Praha: GRADA, 2007, s.30-31

4. Kategorie prostituce

Osoby, jež provozují „nejstarší řemeslo“, můžeme zařadit do následujících pěti základních kategorií lišících se od sebe místem působení a úrovní poskytovaných služeb. Jde o:

- 1) Prostituci privátní
- 2) Prostituci hotelovou
- 3) Prostituci bytovou
- 4) Prostituci barovou
- 5) Prostituci pouliční, silniční

Vytvoření těchto 5 kategorií „nejstaršího řemesla“ můžeme vysledovat na přelom 19. a 20. století.²³⁾

Není bez zajímavosti, že kategorie zahrnující luxusní prostituci, která bývá provozována na nadstandardní úrovni, je ve většině případů společností tolerována a dokonce byla v určité době i otázkou společenské prestiže. Oproti tomu prostituci poskytovanou na ulici vnímala a dodnes vlastně vnímá společnost s jistým pejorativním nádechem a snaží se tyto osoby vytlačit až na její samý okraj. A právě pro děti je tato nejnuznější kategorie typická.

Podobné dělení na kategorie najdeme i v jiné literatuře. Ta uvádí tyto kategorie:

- 1) Prostituci pouliční, silniční
- 2) Prostituci poskytovanou ve veřejných domech a v erotických salonech
- 3) Hotelovou prostituci
- 4) Prostituci v motorizované podobě
- 5) Prostituce tzv. „na telefon“²⁴⁾

Mně osobně se lépe líbí členění podle Vaničkové, proto dále podrobněji popíši právě jejích pět kategorií.

---

²³⁾ Vaničková, Eva. Dětská prostituce. 2. doplněné a aktualizované vydání. Praha:GRADA, 2007. s.50-51

²⁴⁾ Jilčík Tomáš, Plšková Alena. Sociální patologie; Úvod do studia. Brno: IMS, 2005, s. 38

4.1 Prostituce privátní

Týká se osob, které provozují prostituci s menší a relativně stálejší klientelou. Provádějí ji ženy, ale i muži, kteří mají určitou úroveň, reprezentují klienta při společenských akcích, na veřejnosti apod. Placený sex nabízejí v luxusně vybavených soukromých bytech, většinou jsou jejich klienty velmi solventní a vysoce postavení lidé. Jen pro zajímavost uvádím, že v dějinách prostituce byly do této luxusní kategorie řazeny hetéry.

4.2 Prostituce hotelová

V mnohém je podobná výše uvedené kategorii, avšak s tím rozdílem, že osoby spadající do této kategorie nemají tak stálé klienty a jejich úroveň se od sebe liší tím, v jaké kategorii hotelu poskytují své služby. Do této kategorie prostituujících se osob spadá většina vysokoškolaček, které mají určitou úroveň vystupování a ovládají velmi dobře cizí jazyk, proto jejich klienty jsou nejčastěji cizinci. Z jejich činnosti mají zisky i další osoby, třeba recepční v hotelech a taxikáři. Do této kategorie spadají i dívky „na telefon“.

4.3 Prostituce bytová

Do této kategorie řadíme různorodou škálu prostituujících se osob, vytváří také prostor pro dětskou prostituci. V mnohých případech na placenou formu sexu „dohlíží“ třetí člověk, jenž má postavení kuplíře. Smutné je, že to bývá osoba blízká, často otec, bratr nebo manžel. Tato kategorie prostituce nemá daleko k organizované kriminalitě, protože často bývá potenciální zákazník nalákan pod falešnou záminkou užít si placený sex, následně je ale okraden tzv. „uspavačkami“.

V této kategorii mají své místo i nabídky sexu poskytované prostřednictvím internetu a eskort služeb. Bytovou prostitucí si taktéž pomáhají k výdělku studentky a studenti, z něhož pak hradí nájemné za pronajatý byt.

4.4 Prostituce barová

Jak už napovídá samotný název, v této kategorii se prostituce odehrává nejčastěji v různých barech, erotických a masážních salonech, v podnicích, které nabízejí noční zábavu. Erotické služby obvykle poskytují cizí státní příslušnice, jež se staly obětí obchodování s lidmi, proto svou „práci“ vykonávají nedobrovolně. Do této kategorie spadají zpravidla mladí lidé (v České republice mladší osmnácti let, ve světě děti). Z výše uvedeného vyplývá, že v této kategorii má dětská prostituce již svůj značný podíl. Pokud se ohlédneme zpět, zjistíme, že do podobné kategorie patřily v antice auletridy. V dnešní době tato kategorie spadá do tzv. lepší poloviny.

4.5 Prostituce pouliční, silniční

Pro tuto poslední kategorii je charakteristické poskytnout rychlý, anonymní a zejména nejlacinější sex v jakékoliv podobě. Ten nabízejí většinou velmi mladé dívky, které utekly z domova nebo výchovného zařízení. Není výjimkou, že bývají závislé na drogách, pro kuplíře jsou tak velmi snadným cílem. Sex ale nabízejí i chlapci. Asi si dovedeme představit, jak vypadá typická představitelka této kategorie. Nejčastěji jde o sociálně nedozrálého člověka, který má deficit ve vzdělání a je snadno ovladatelný. Možná poněkud nečekaně můžeme v této kategorii nalézt i mladé ženy, středoškolačky, jimž kuplíř nic neříká. Výjimkou nejsou ani vysokoškolačky, které si prostitucí vydělávají jen příležitostně, zvláště, pokud mají dítě.

5. Příčiny dětské prostituce

Následující kapitola otvírá z hlediska poskytnutí možné prevence důležitou oblast, jelikož si myslím, že nelze vhodně uplatňovat preventivní strategii, pokud nemáme dostatek informací o příčinách daného problému. Příčin dětské prostituce existuje celá řada, za nejzávažnější však jokohamský kongres proti komerčnímu sexuálnímu vykořisťování dětí identifikoval v podstatě dvě rizika dětské prostituce. Prvním je *chudoba*, druhým je *osobní zkušenost se sexuálním zneužitím v dětství*.²⁵⁾ Ve své práci se budu podrobněji zabývat právě těmito dvěma příčinami, neopomenu se ale zmínit i o dalších, jakými jsou např. nenaplnění základních potřeb u dětí, deficit vzdělání, domácí násilí či systémové násilí nebo různé předsudky.

5.1 Chudoba

Když jsem přemýšlela o možných příčinách dětské prostituce, jako první důvod, který se mi nabízel, byla chudoba. Ta může mít však několik podob, existuje chudoba v ekonomickém, ale také v sociálním a kulturním smyslu. Není těžké si představit, že právě ekonomická chudoba zemí třetího světa je příčinou, proč si nechávají děti za poskytnutý sex platit. Ale i v našich podmínkách se najdou místa, kde je vysoká nezaměstnanost a lidé žijí na hranici chudoby. Ovšem chudoba je relativní pojem. Každý ji vnímá jinak, zejména pohledem dnešní mládeže. Pokud nevlastní značkové oblečení, nejnovější typ mobilních telefonů, nemají v obýváku plazmovou televizi nebo horkou novinku jiných technologických vymožeností, považují se za chudé. V mnoha případech se konzum ocitá na prvních místech jejich hodnotového žebříčku. A od tohoto okamžiku je pak už jen malý krůček opatřit si tyto vymoženosti výměnou za sex. Tím však rozhodně nechci naznačit, že všechny děti, které nevlastní značkové oblečení, musejí být nutně k prodejnému sexu snadno náchylné.

Nedávno jsem ale četla v nějakém časopise článek, kdy jedna dívka nechápe, proč by měla každý den brzy ráno vstávat a jít pracovat za měsíční mzdu kolem patnácti tisíc čistého, když si tuto částku může vydělat za několik večerů prostitucí a po zbytek měsíce mít volno.

---

²⁵⁾ Vaničková, Eva. Dětská prostituce. 2.doplňené a aktualizované vydání.Praha:GRADA,2007, s.53-56

Proto se domnívám, že příčinou dětské prostituce není jen ekonomická chudoba sama o sobě, ale ruku v ruce ji doprovázejí i sociální a kulturní chudoba.

5.2 Vlastní zkušenost se sexuálním zneužitím v dětství

Jak jsem se zmínila výše, příčin dětské prostituce existuje více, vlastní zkušenost se sexuálním zneužitím v dětství je označena za druhý nejvýznamnější rizikový faktor!

Jak uvádí Vaníčková ve své knize, mnohé zahraniční studie dokazují, že 38 % komerčně zneužívaných žen bylo ve svém dětství sexuálně zneužito a 65 % komerčně zneužitých žen má zkušenost se sexuálním násilím před dovršením 25. roku života. Dále uvádí, že dvě třetiny chlapců, nabízejících se k prostituci, byly v dětství sexuálně zneužity. A naznačuje, že dívky, které mají vlastní zkušenost ze svého raného dětství s intrafamiliálním modelem sexuálního zneužívání, se častěji stávají opakovanou obětí sexuálního násilí, začínají velmi brzy se svým pohlavním životem a následně se vydávají na dráhu prostituce. Naproti tomu pro dívky, které byly zneužity v době kolem svého dospívání a později modelem extrafamiliálního sexuálního zneužití, není neobvyklý sklon k promiskuitě, část těchto dívek potom tuto svou zkušenost „zhodnotí“ v občasném nebo účelovém prostitučním chování.

Chlapci, kteří ve svém dětství prošli modelem intrafamiliálního sexuálního zneužívání, mají „zajištěny“ agresivní sexuální sklony v budoucnosti, v případě extrafamiliálního sexuálního zneužití kolem puberty pak prostituční dráhu.²⁶⁾

5.3 Ostatní příčiny

Domácí násilí, nedostatek v naplnění základních potřeb dětí, jsou dalšími pravděpodobnými příčinami majícími vliv na dětskou prostituci. Dítě bývá ochuzeno o některé žádoucí podněty, není mu dána možnost, aby rozvinulo své základní psychické potřeby a uplatnilo je ve svém životě. Má-li se dítě vyvíjet v osobnost zdatnou a zdravou, musejí mu být umožněny kromě biologických právě výše uvedené

---

²⁶⁾ Vaníčková, Eva. Dětská prostituce. 2.doplňené a aktualizované vydání.Praha:GRADA,2007, s.53-56

možnosti.²⁷⁾ Domácí násilí, které může mít podobu fyzického, ale i psychického týrání a citového vydírání, má jistě také svůj podíl. Nezdravé domácí prostředí, absenci jednoho z rodičů, či nekonečné tahanice o dítě při rozvodu, nevyjímaje. Svou roli hrají jistě i to, zda dítě bylo do rodiny vlídně přijato, zda bylo plánované, chtěné, jestli je adoptované apod.

Dále nelze opomenout takový rizikový faktor, jakým bezesporu je deficit vzdělání. Záškoláctví nebo úplná absence školní docházky je doprovodným jevem klasické dětské prostituce. Dětem tak chybí nejen odborné znalosti, ale také často znalosti z oblasti sexuální výchovy, zdravého životního stylu, plánovaného rodičovství, v neposlední řadě i z běžných sociálních situací vznikajících ve školním prostředí apod. Přestože se může na první pohled zdát, že dnešní děti mají dostatek informací týkajících se sexu, není to úplně přesné. Dnešní mládež je přímo zahlcena informacemi, nicméně otázkou zůstává, nakolik jsou tyto informace kvalitní, nemalý vliv má také to, jak jsou předkládány, a zda-li jsou přiměřené jejich věku.

Nutno podotknout, že s nedostatkem vzdělání souvisí i takové aktivity, které by měly být dítěti vlastní. Jedná se o sport, dětské hry, zájmové kroužky apod. Osobně si myslím, že investice vynaložené na vzdělání našich dětí a jejich zájmové aktivity nejsou „krokem vedle“, ale že se nám brzy „zúročí“.

---

²⁷⁾ Mühlpachr, Pavel. Kapitoly ze sociální patologie. Brno: IMS, 2003, s. 72-73

6. Formy dětské prostituce

Existuje opět celá řada forem prostituce, záleží na tom, z kterého zorného úhlu na ni pohlížíme. Časté bývá dělení na heterosexuální a homosexuální prostituci, dívčí a chlapeckou, dětskou a dospělou, podstatné je i to, zda je prostituce provozována „dobrovolně“ nebo z přinucení. Jak jsem již naznačila v úvodu své práce, zaměřila jsem se na fenomén dětské prostituce, zajímavé je i kritérium dobrovolnosti či nedobrovolnosti. Pro úplnost do následujících řádků zahrnu i prostituci dívčí a chlapeckou, která tvoří neodmyslitelnou součást dětské prostituce.

Z hlediska dobrovolnosti nebo přinucení rozlišujeme dětskou prostituci následujícím způsobem:

- **prostituce dětí přinucením osoby blízké,**
- **prostituce dětí přinucením osoby cizí,**
- **prostituce dětí dobrovolná pro svoji obživu na ulici,**
- **prostituce dětí dobrovolná pro obživu rodiny (z přesvědčení),**
- **prostituce dětí dobrovolná pro peníze,**
- **prostituce dětí dobrovolná pro zábavu.²⁸⁾**

6.1 Dobrovolná prostituce

O dobrovolné prostituci dívek a chlapců a jejich motivech bylo už vlastně mnohé naznačeno v kapitole s názvem Příčiny dětské prostituce. V zásadě lze motivy, které vedou děti nabízet své tělo, potažmo i duši, za peníze nebo jinou výhodu, shrnout dvojným způsobem. V prvním případě je to snaha dětí opatřit si peníze na luxusní věci, na které jejich rodiče nemají finanční prostředky nebo jim je z jiných důvodů nemohou nebo nechtějí dát. Nutně se nemusí jednat jen o nadstandardní dárečky v podobě nového mobilního telefonu nebo značkového oblečení, pro mnoho ekonomicky slabých rodin je problém dát dítěti i to, co je v ostatních ekonomicky silnějších rodinách bráno jako běžný standard. Protože jsou tyto děti vychovávány rodiči tak, že krást není správné, zvolí si jiný způsob, jak si vytoužené věci opatřit, prodávají se tudíž za peníze nebo jinou výhodu. Ve svém nitru jsou si vědomi toho, že dělají něco špatného, proto

---

²⁸⁾ Vaničková, Eva. Dětská prostituce. 2. doplněné a aktualizované vydání. Praha: GRADA, 2007, s.67-68

se se svým způsobem „obživy“ nikomu nesvěřují, tají jej, ani samotná sexuální aktivita se jim nijak nezamlouvá.

Ač se to může zdát k nevíře, ve druhém případě motivuje děti provozovat prostituci touha po dobrodružství, zábavě, snaha v něčem vyniknout, pokud ostatní způsoby, jak na sebe upoutat pozornost, selhaly. Dítě si tím kompenzuje své nízké sebevědomí, touží po někom blízkém, kdo by jej pohladil nebo pochválil. Může jít o děti z ekonomicky dobře zajištěných rodin, kde rodiče zaujímají vysoké postavení, mají slušný plat, ale vysokou výkonnost vyžadují i po svém dítěti, nedávají mu příliš najevo své city.

Samozřejmě další roli hraje i fakt, že takto vytížení rodiče mají na své dítě daleko méně času, málo s ním komunikují, nežijí s ním v jedné domácnosti, ale prakticky vedle něj. Svým způsobem to chápu jako jakési volání o pomoc ze strany jejich dětí. Oproti předchozí formě se nejedná o chudobu ve smyslu ekonomickém, ale o chudobu sociální, emociální.

Nejsem si úplně jistá, která z obou variant mi přijde smutnější. A pokud se nad výše popsanými řádky zamyslím, nevnímám tuto formu prostituce až tak „dobrovolnou“, jak by se na první pohled mohlo zdát.

Troufám si tvrdit, že „dobrovolná“ prostituce dětí je zřejmě více rozsáhlejší než jejich prostituce nedobrovolná, a to i přesto, že neexistují přesná data o obětech obchodu s dětmi pro sexuální průmysl. Jen se odhaduje, že jde o zhruba desetinu odhalených případů ze všech uskutečněných. Pro podrobnější údaje odkazuji k výše uvedené podkapitole s názvem Obchod s dětmi.

6.2 Dívčí prostituce

Jedna z nejvíce uznávaných odbornic na tematiku dětské prostituce, Eva Vaníčková, uvádí ve své knize, že dívky tvoří většinu komerčně zneužívaných dětí. Průměrný věk těchto dívek, vstupujících do světa prostituce, je odhadován mezi 13 a 14 lety. Dívky jsou častěji heterosexuálně orientované. Popisuje několik způsobů, jak se

dívky octnou na prostituční scéně. Nejprve si zprostředkovatel nebo kuplíř vytipuje dívku, snaží se získat její důvěru, ovlivňuje její myšlení, zahrnuje ji dárky, jde mu o to, aby se dívka do něj zamilovala a pak se vydává za jejího chlapce, přítele, ochránce. Ve druhé fázi ji izoluje od její rodiny, přátel, více si ji přivlastňuje, chce, aby si změnila jméno. V další fázi jí kontroluje oblečení, vzhled, hovory se známými, vyžaduje od ní zkoušky „lásky“ a také užívá fyzické tresty. V poslední fázi, označované jako totální dominance, požaduje sex zadarmo, kdykoliv a kdekoliv si na něj vzpomene, to samé musí činit pro jeho přátele a zadarmo. Vnucuje jí myšlenku, že tento způsob života a peníze z něj jsou mnohem lepší než návrat domů.

Dále zmiňuje pět typů mužů, kteří si sex s mladou dívkou kupují:

- *tradiční muži, kteří jsou v manželství frustrováni,*
- *mladší muži, kteří nemají žádný trvalý partnerský vztah,*
- *muži s trvalým partnerským vztahem, kteří očekávají něco odlišného,*
- *muži, kteří ve vztahu a sexu se ženami mají problémy,*
- *muži, kteří zneužívají sex k dosažení určitého chování a navození určitých pocitů.²⁹⁾*

6.3 Chlapecká prostituce

Prostituce chlapců může mít podobu buď heterosexuální nebo homosexuální, ale ani jedna z těchto forem nesouvisí s jejich sexuální orientací. V naší republice je heterosexuální forma chlapecké prostituce poměrně vzácná, ne ale ojedinělá. Na ulici se s ní téměř nesetkáme, zato v soukromých bytech ji můžeme očekávat. Tato forma je lákavá zejména pro dívky, které mají dojem, že ve svém sexuálním životě něco promeškaly a tito chlapci je mají zbavit panenství.

Oproti tomu homosexuální formu prostituce chlapců můžeme vidět i na ulici, v bazénech, ale také v salonech. Podstatné je to, že ve většině případů nejsou homosexuály, ale v této formě jim je zdrojem obživy. Z pohledu veřejnosti je také tato forma velmi odsuzována.

---

²⁹⁾ Vaničková, Eva. Dětská prostituce. 2. doplněné a aktualizované vydání. Praha: GRADA, 2007, s.71-73

7. Následky dětské prostituce

Následky může mít dětská prostituce nedozírné. Vzhledem k tomu, že v této práci není dostatek prostoru podrobněji se zabývat všemi typy následků, myslím si, že pro účely této práce plně postačí, pokud se o některých zmíním jen okrajově.

Pokud pomineme taková rizika, jakými bezesporu jsou předčasné těhotenství, spontánní potrat nebo porod nechtěného dítěte, asi nejhorším rizikovým jevem doprovázejícím dětskou prostituci nadále zůstává šíření sexuálně přenosných chorob. Dnes jich je známo okolo třiceti; kromě infekce HIV/AIDS (o které se podrobněji zmíním níže v samostatné podkapitole) jsou to např. virové hepatitidy typu A, B, C, infekce lidskými papilomaviry, syfilis, choroby charakterizované vaginálním výtokem, různé záněty pánevního dna atd.

Děti také bývají často nuceny k sexu bez patřičné ochrany (kondom, antikoncepce), následkem čehož mohou onemocnět různými záněty a ty pak mohou způsobit v budoucnosti jejich neplodnost. Lidé provozující komerční sex mívají také častěji poruchy v sexuálním životě.³⁰⁾

Nelze také opomenout následky v podobě dlouhodobého stresu, posttraumatické stresové poruchy nebo sociální zranitelnosti.

Následující jednu celou podkapitolu možných následků dětské prostituce bych ráda věnovala obávanému viru HIV, potažmo AIDS. V žádném případě tím nechci snižovat význam jiných závažných následků u osob provozujících prostituci, nicméně si myslím, že celá řada lidí v dnešní době zaujímá stále stejný nebezpečný postoj ve smyslu: „...Mě se to netýká, mně se to nemůže stát, to je problém jen určité subkultury.“ A to i přes stále se zvyšující počet nakažených tímto zákeřným virem v České republice (jak dokládá níže uvedená tabulka a graf), způsobujícím totální selhání imunity s následkem smrti. Také doufám, že údaje poslouží alespoň zčásti jako určitá forma varování před rizikovým sexuálním chováním.

---

³⁰⁾ Vaničková, Eva. Dětská prostituce. 2. doplněné a aktualizované vydání. Praha: GRADA, 2007, s. 65

7.1 „Abeceda“ o HIV/AIDS

HIV je virem, který způsobuje ztrátu obranyschopnosti člověka. Virus HIV napadá v těle člověka určitý typ bílých krvinek, které mají v organismu jakousi obrannou funkci. A právě v těchto buňkách se virus HIV množí. Později buňky zabíjí a tím snižuje jejich počet. Výrazný pokles bílých krvinek v těle člověka vede k selhávání imunity a následně k rozvoji onemocnění AIDS.

Existují dva typy viru HIV, které se od sebe liší svým složením a místem výskytu. První se vyskytuje zejména v Americe, Asii a také v Evropě. Oblastí druhého typu je především Afrika. Samotný AIDS je už pak syndrom získaného selhání lidské imunity. Je souborem několika dalších onemocnění, která postihují jedince infikované virem HIV. Člověk nakažený virem HIV může žít i několik let, aniž by o své nemoci věděl. Po nějaké době (většinou se uvádí inkubační doba 10-15 let) začne být jeho imunita natolik oslabena, že do organismu začnou vstupovat závažné druhy infekcí. Nakažený tak neumře vlastně na AIDS, ale na důsledky těchto infekcí.

Virus HIV se nachází ve třech základních tělních tekutinách: krvi, spermatu a poševním sekretu, v ostatních tělních tekutinách (jakými jsou např. slzy, pot nebo sliny) bychom jej mohli nalézt také, avšak v jen velmi malém množství, které nepostačuje samo o sobě k tomu, aby mohlo vyvolat infekci HIV. Přenáší se pouze třemi způsoby:

1) **pohlavním stykem**

Závažné riziko představuje nechráněný sexuální styk, a to buď vaginální nebo anální, heterosexuální nebo homosexuální. Nejvyšší riziko s sebou nese anální styk, jelikož při něm často dochází k poranění sliznice, ta pak slouží jako vstupní brána infekce do organismu. Infekci je také možné přenést při orálním sexu. Přičemž riziko přenosu z muže na ženu je až 10 x vyšší než v opačném směru. Zejména v případech, kdy dojde k výronu semene, stoupá riziko nakažení. Proto se naučme vždy při sexuálním styku vyžadovat kondom!

2) krví

a) transfúzí a podáváním krevních derivátů

Tento způsob přenosu je charakteristický spíše rozvojovým zemím, v našich podmínkách k němu nedochází, protože všechny vzorky krve podléhají povinné kontrole.

b) injekčními stříkačkami a nástroji kontaminovanými krví

Velmi rizikové je sdílení společných kontaminovaných injekčních stříkaček a jehel. Tyto případy infikování se virem HIV jsou typické u injekčních uživatelů drog.

3) z matky na dítě

K přenosu viru HIV z matky na dítě může dojít v průběhu těhotenství, během porodu i kojení. V České republice je test na HIV povinnou součástí vyšetření každé těhotné ženy. Léčba HIV pozitivních gravidních žen během těhotenství snižuje riziko přenosu viru na dítě na 8-10%, u neléčených HIV pozitivních gravidních žen je riziko přenosu na dítě 20-40%.

Další způsoby, jak se HIV *nedá přenést*, působí na první pohled docela komicky. Mezi lidmi však stále panují některé mýty, jež vyplývají z částečné neznalosti problému, a které tudíž mohou pohled na HIV/AIDS poněkud zkreslovat. Ve stručnosti si uvedme alespoň některé:

Virus HIV není přenášen:

- pěkným vztahem k HIV pozitivním lidem,
- u lékaře, v nemocnici nebo u zubaře,
- při běžném mezilidském kontaktu přes zvířata,
- návštěvou bazénu, koupaliště, sauny.

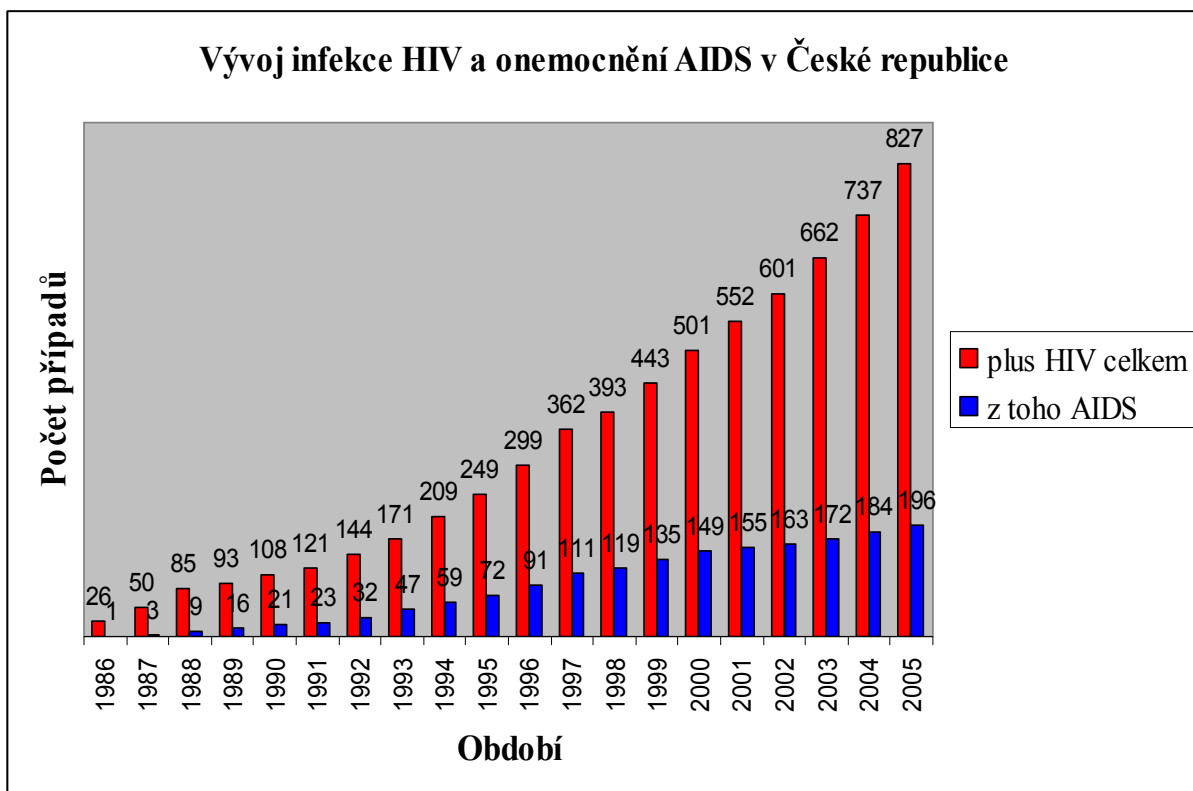
HIV ale přináší i jiné důsledky než zdravotní a fyzické. Každý člověk, který zjistí, že je nakažen virem HIV, nejprve prožívá určitý psychický šok. Je jasné, že jeho

život je najednou zcela převrácen naruby. A jako by to nestačilo, tento šok se ještě zhorší s tím, jak se začnou objevovat další příznaky doplňující toto onemocnění.

Obtíže začnou narůstat, postupem času může dojít i k postižení nervového systému a nemocný přestane zvládat každodenní běžné činnosti, které pro něj dříve nepředstavovaly žádný problém. Okolnostmi je nucen k nedobrovolné sociální izolaci, stává se závislým na svých nejbližších, rodině, přátelích, různých sociálních službách nebo na jejich pracovnících. To na něm nutně musí zanechat psychické následky. Psychická, morální a fyzická podpora zejména od nejbližšího okolí může mít bezesporu pozitivní vliv na zmírnění průběhu této zákeřné nemoci.³¹⁾

Jak jsem již slíbila, následující řádky jsou vyhrazené pro graf a tabulku, znázorňující vývoj HIV infekce a onemocnění AIDS v České republice za posledních dvacet let. Z obou je na první pohled patrná stoupající tendence výskytu HIV a AIDS.

Obrázek č. 1

³¹⁾ [http:// www. rozkosbezrizika.cz](http://www.rozkosbezrizika.cz) ; staženo dne 30.5.2008

Tabulka č. 1 Vývoj HIV infekce a onemocnění AIDS v České republice

Rok	plus HIV celkem	z toho AIDS
1986	26	1
1987	50	3
1988	85	9
1989	93	16
1990	108	21
1991	121	23
1992	144	32
1993	171	47
1994	209	59
1995	249	72
1996	299	91
1997	362	111
1998	393	119
1999	443	135
2000	501	149
2001	552	155
2002	601	163
2003	662	172
2004	737	184
2005	827	196

Kumulativní údaje – stav k 31.12.2005

Zdroj: Národní referenční laboratoř pro AIDS, SZÚ Praha

II. PRAKTICKÁ ČÁST

1. Prevence

1.1 Prevence primární

Je základním stavebním prvkem v oblasti prevence. Bývá adresována širokému spektru veřejnosti, a to jak laické, tak i odborné. V užším pojetí směřuje především k mládeži, zejména k těm ve vyšších ročnících základních škol a škol středních.

Její základní doménu tvoří INFORMACE, které bývají zprostředkovány veřejnosti jak formou různých informačních materiálů, tak za doprovodu interaktivních seminářů. Specifika primární prevence spočívají zejména ve vzdělávání a ve výchově, to je stejně důležité jak pro děti, tak pro odborné pracovníky. Děti se své informace často nedozvídají od osob jim blízkých, v rodině spolu jen velmi málo komunikují, ve škole většinou není prostor pro zajímavé přednášky a metody výuky, často bývá sexuální výchova součástí jiného předmětu – rodinné výchovy nebo občanské nauky. Není potom divu, že své znalosti získávají zprostředkovaně skrze média – televizi, internet; a jistě si dovedeme představit, jak takto podávané informace mohou být zkreslené.

Za neméně důležité ovšem považuji i vzdělávání profesionálních pracovníků, dodávat jim nové informace a prohlubovat tak jejich dosavadní znalosti. Nebývá výjimkou, že na základních školách neučí rodinnou, potažmo sexuální výchovu, erudovaní odborníci, z velké části jsou to „pouzí“ pedagogové, kteří si tento předmět přidali navíc k ostatním a nemají pro ni kvalifikaci ani zkušenosti.

1.2 Prevence sekundární

Tento typ prevence je postaven na obdobné bázi jako předchozí a obsahuje podobné aktivity, opět působí formou jistého vzdělávání, které má podobu pořádaných seminářů, šíření letáků apod. Na rozdíl od ní je ale zaměřen na konkrétní cílovou skupinu. Do té patří ohrožené děti, které eviduje orgán sociálně-právní ochrany dětí.

Tuto skupinu tvoří např. záškoláci, děti z ulice, postižené děti, děti z ústavní výchovy nebo děti, o které se přetahují rodiče po rozvodu. Dále sem můžeme zařadit i děti z rizikového prostředí, tj. z rodin, kde mají rodiče problém s alkoholem, s drogami, jsou nezaměstnaní, trpí nějakým chronickým onemocněním nebo dítě má jen jednoho rodiče.

V souvislosti s uplatňováním preventivní strategie jsem toho názoru, že velmi dobrou činnost odvádějí v našem státě nestátní instituce (La Strada, Rozkoš bez rizika, Bílý kruh bezpečí apod.), stát se angažuje jen velmi střízlivě, v roce 2006 sice stanovil „Plán úkolů boje proti komerčnímu sexuálnímu zneužívání dětí“ na dvouleté období, otázkou ale zůstává, do jaké míry se mu jej podaří naplnit v praxi.

1.3 Prevence terciární

Smyslem terciární prevence je pomoci dětem, které se již staly obětí komerčního sexuálního zneužívání a pomocí resocializačních programů a lékařské péče je vrátit zpět do běžného života. Abychom zabránili opakování a prohlubování traumatu, kterým si děti prošly, je nutné k nim přistupovat se zvláštním zřetelem. V první řadě je k těmto dětem nutné přistupovat jako k obětem v širším kontextu sexuálního vykořisťování, přestože provozovaly svou prostituci i „dobrovolně.“

Osobně pokládám za důležité i to, jaké charakterové vlastnosti a odbornou způsobilost má osoba, která s těmito dětmi pracuje. Samozřejmostí by měla být jejich schopnost empatie, široké odborné znalosti získané na základě teoretických poznatků a v nemalé míře také zkušenost, etická pravidla nevyjímaje. Dále je vhodné vyvarovat se stigmatizujícího označení „šlapka“ či „prostitutka“ a používat jiné termíny, které nejsou tak hanlivé.

2. Výzkum

2.1 Popis prostředí výzkumu, cíl výzkumu

Na tomto místě bych se ráda zmínila o svém původním záměru. Před několika měsíci jsem měla úplně jinou představu, jak budu realizovat svůj výzkum a na jaké otázky budu získávat odpovědi. Velmi zajímavý a lákavý se mi zdál řízený rozhovor s prostituující se dívkou nebo chlapcem, který by nám podal kvalifikovanější obraz o životě těchto dětí ve srovnání s pouhými teoriemi. Také se domnívám, že by i jistě značným způsobem obohatil tuto práci. Mé původní nadšení do tohoto projektu však nakonec vystřídala střízlivost.

Od mého původního záměru jsem musela bohužel upustit, protože se mi nepodařilo získat kontakt na někoho, kdo by s tímto rozhovorem souhlasil. Přestože bydlím téměř v centru Brna a jsou mi dobře známy lokality, kde se vyskytuje poměrně hodně prostituujících se dívek a dokonce i několik chlapců (konkrétně mám na mysli pouliční prostituci, ve které se v centru Brna angažují zejména romské dívky), přiznám se, že k jejich oslovení jsem ztratila odvalu, také mi to bylo známými doporučeno jako málo bezpečné a kontraproduktivní. Je mi jasné, že už tento jejich postoj k prostituci a romské komunitě vůbec leccos vypovídá. Neziskové organizace pracující v oboru mi sice poskytly jeden či dva kontakty na dětské prostitutky, nakonec se ale ani jeden z nich na domluvenou schůzku nedostavil.

Vzhledem k tomu, že jsem se nechtěla daného tématu vzdát, svůj výzkum nakonec realizuji v poněkud jiné podobě, ale myslím si, že i tato forma najde své uplatnění a má smysl.

Praktická část této bakalářské práce je tedy oproti původnímu záměru pojata jako kvantitativní šetření, na základě kterého se pokusím ověřit si některé poznatky, které vyplynuly ze studia jejich teorie. Výzkum by měl odhalit nebo alespoň napovědět, odkud a na jaké úrovni žáci 9. ročníků základních škol nejčastěji získávají informace o sexu, lidské sexualitě, potažmo prostituci, dětskou prostituci nevyjímaje. Ve druhém

případě má pak za úkol zjistit, jaké jsou jejich názory, postoje, hodnoty; zejména jak vnímají fenomén dětské prostituce a zda jsou k takovému jevu tolerantní.

Myslím si, že otázky jsou relevantní, aktuální a odpovědi na ně nám poskytnou určitý návod nebo alespoň naznačí směr, jakým k dětem přistupovat, zvláště pokud jde o prevenci sociálně patologických jevů, jakým prostituce bezesporu je. A právě v oblasti prevence vidím největší souvislost s oborem sociální pedagogiky a uplatnění sociálního pedagoga ve výchově dětí, v prevenci nežádoucích jevů, nebo alespoň v jejich následné resocializaci.

Pro potřeby mé práce se stala výzkumným prostředím 9. třída Základní školy v Brně a jejich hodina rodinné výchovy. Když jsem ji navštívila, nacházelo se ve třídě 26 žáků, z toho bylo 18 dívek a 8 chlapců.

2.2 Předpoklady (hypotézy) pro provedení šetření

- 1) Většina žáků 9. ročníků má nedostatek kvalitních informací o prostituci.*
- 2) Žáci 9. tříd jsou vesměs tolerantní k takovému jevu, jakým je prostituce.*
- 3) U žáků 9. ročníků, kteří pocházejí z neúplných rodin, existuje větší riziko, že by mohli řešit svou finanční krizi poskytnutím sexu za peníze než u jejich spolužáků z rodin úplných.*

2.3 Použití výzkumné metody

S ohledem na cíl mého výzkumu jsem záměrně zvolila k získávání potřebných dat dotazník, který se mi jevil jako nejvhodnější metoda. Můj dotazník obsahuje 12 většinou uzavřených otázek, žáci mají na výběr z několika variant odpovědí (Příloha č. 5). Výstupem dotazníku budou data, která by mi po jeho zpracování měla přinést

odpovědi na mnou položené hypotézy uvedené v podkapitole označené 2.2. Žáci mají odpovídat na následující otázky:

- 1) *Kde nejčastěji získáváš informace o prostituci?*
- 2) *Myslíš si, že bys za určitých okolností (např. špatná finanční situace) řešil/a tuto situaci ve svém životě pomocí prostituce?*
- 3) *Zdá se Ti morální brát za sex peníze?*
- 4) *Považuješ prostitutku za oběť komerčního sexuálního zneužívání?*
- 5) *Je prostituce v naší republice trestným činem?*
- 6) *Myslíš si, že by se mělo osobám provozujícím placený sex pomáhat? Zvláště, pokud prostituci provozují děti?*
- 7) *Považuješ luxusní prostituci provozovanou v hezkém prostředí a drahých hotelech za méně odsouzeníhodnou než prostituci vykonávanou na ulici?*
- 8) *Považuješ peníze získané prostitucí za snadný výdělek?*
- 9) *V jakém modelu rodiny vyrůstáš?*
- 10) *Jaký vztah máš se svými rodiči?*
- 11) *Bavíte se spolu o prostituci?*
- 12) *Pokud by ses dozvěděl, že si Tvůj kamarád nechává za sex platit, přestal by ses s ním kamarádit?*

K hypotéze č. 1 se konkrétně vztahují otázky č. 1, 5 a 11. K potvrzení či vyvrácení druhé hypotézy nám poslouží odpovědi na otázky č. 12, postoj dětí k prostituci můžeme získat z odpovědí na otázky č. 3, 4, 6, 7 a 8. S třetí hypotézou souvisí odpovědi žáků 9. tříd na otázky č. 2, 9.

2.4 Zpracování dotazníku

Se souhlasem ředitelky školy, kde moje kamarádka pracuje jako učitelka na II. stupni ZŠ, jsem v listopadu 2008 navštívila „její“ hodinu rodinné výchovy v 9. ročníku. Prve mi nabídla možnost nechat vyplnit dotazník prostřednictvím jí samotné, ale naznala jsem, že daleko vhodnější bude, když budu vyplňování dotazníku osobně přítomná.

Mohla jsem tak dětem vysvětlit, k jakému účelu se dotazník vyplňuje, ujistit je o tom, že jeho vyplnění je naprosto dobrovolné a anonymní, zpracována a publikována budou jen data, která z tohoto výstupu získám. Také jsem jim mohla zodpovědět případné otázky. Dále se musím zmínit o tom, že mě jejich zájem mi pomoci mile překvapil a o daný problém se zajímaly. Jak mi kamarádka později sdělila, většinou není čas zařadit takové metody do vyučování a ona je ráda, když stihne v hodině běžný výklad. Děti se zajímaly i o výsledky z tohoto dotazníku, proto jsem se s nimi domluvila na tom, že po jejich zpracování je s nimi seznámím.

2.5 Struktura výzkumného vzorku

Výše uvedeného výzkumu se dobrovolně zúčastnilo všech 26 dětí ve třídě, žádné neodmítlo. Jeden chlapec měl národnost slovenskou, zbytek třídy uvedl národnost českou. Ve třídě převažovaly dívky, z celkového počtu 26 žáků jich bylo 18, chlapců tedy jen 8. V tomto ročníku bylo více čtrnáctiletých než patnáctiletých dětí.

Jsem si dobře vědoma toho, že se jedná jen o poměrně malý reprezentativní výzkumný vzorek, tudíž výsledky z tohoto výzkumu nejde pak plošně paušalizovat na všechny žáky 9. ročníků v celé republice, ale domnívám se, že pro účely této práce by i takto malý vzorek mohl být dostačující.

2.6 Interpretace výsledků z dotazníku

Následující řádky jsou věnovány odpovědím na zadané otázky žákům 9. ročníku, pro názornost předkládám jejich odpovědi odděleně, a to zpracované formou jednoduchých přehledných tabulek.

Otázka č. 1

Kde nejčastěji získáváš informace o prostituci?

Varianty odpovědí	dívky	chlapci
škola	0	0
rodiče	1	0
kamarádi	4	2
knížky	1	0
časopisy	5	1
internet	1	2
televize	6	3

Komentář: Na první pohled je z odpovědí žáků jasně patrné, že své informace o prostituci nezískávají ve škole a dokonce ani v rodině, což považuji za alarmující, ale očekávala jsem to. Jen jeden žák, a to dívka, uvedla tuto možnost. Naopak nejčastěji jsou zahrnovány informacemi o prostituci a sexu z televize, konkrétně s tím souhlasí 6 dívek a 3 chlapci. Zajímavé je také srovnání, kdy dívky si o tomto tématu častěji vykládají se svými kamarády, jde přesně o 4 z dotazovaných, naopak u chlapců je prioritou TV.

Vzhledem k tomu, že si dokáží představit, jaké informace jim média podsouvají a jaké programy si děti v TV volí, dá se usuzovat, že informace o prostituci a sexu takto jim prezentované mohou být poněkud zkreslené. Na druhou stranu mě docela překvapilo, že internet neuvádějí jako jeden z hlavních zdrojů informací, tuto možnost uvedla jen 1 dívka a 2 chlapci. Je možné, že je to dáno malým výzkumným vzorkem a variabilitou odpovědí.

Otázka č. 2

Myslíš si, že bys za určitých okolností (např. špatná finanční situace) řešil/a tuto situaci ve svém životě pomocí prostituce?

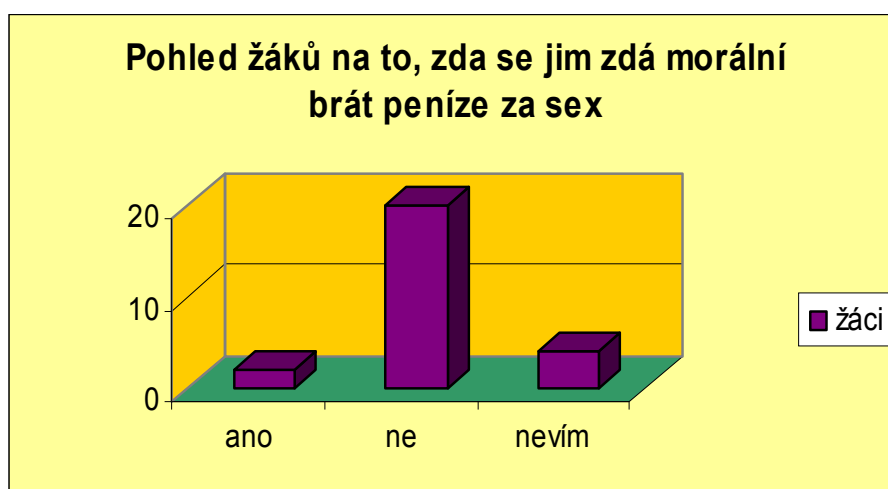
Odpovědi	dívky	chlapci
ne, nikdy	10	6
ano	4	1
nevím	4	1

Komentář: Musím se přiznat, že na odpověď na tuto otázku jsem byla obzvláště zvědavá. Jednak ji považuji za poměrně zásadní, na které jsem částečně postavila svou hypotézu, na druhé straně i cosi vypovídá o morálce dnešních „deváťáků“. A tato otázka mě nezklamala. Na první pohled sice převažují záporné odpovědi jak u dívek, tak u chlapců, za nemožné to považuje 10 dívek a 6 chlapců. Na druhou stranu, pokud budeme brát v potaz i to, že odpovědi „nevím“ nejsou dotazovaní úplně přesvědčeni a je tedy možné, že by za určitých okolností souhlasili, pak se výsledek jeví už poněkud v jiném světle. Za možné by to považovalo 8 dívek a 2 chlapci, což je 10 žáků, které tvoří z 26 žáků více jak třetinu dotazovaných!! A to už je na pováženu.

Otázka č. 3

Zdá se Ti morální brát za sex peníze?

Odpovědi	dívky	chlapci
ano	1	1
ne	14	6
nevím	3	1

Komentář: U této otázky měli respondenti na výběr ze tří jednoznačných odpovědí, jejich záporná odpověď byla očividná, jak vypovídá výše uvedený graf. Počítáme-li dívky a chlapce dohromady, pak jednoznačně nemorální brát peníze za sex vidí 20 žáků 9. ročníku, jen 2 uvádějí opak, 4 žáci nevědí.

Otázka č. 4:

Považuješ prostitutku za oběť komerčního sexuálního zneužívání?

Odpovědi	dívky	chlapci
ano	4	2
ne	12	6
nevím	2	0

Komentář: U této otázky bylo namístě nejprve podat vysvětlení. Žáci zcela přesně nevěděli, co komerční sexuální zneužívání je, což má podle mého názoru už jistou vypovídací hodnotu o jejich nedostatečných informacích. Po krátkém vysvětlení své odpovědi zaznamenali. Přesto musím říct, že mě jejich odpovědi překvapily, jelikož 18 žáků prostitutky nepovažuje za oběť komerčního sexuálního zneužívání, 6 ano a zbytek neví.

Otázka č. 5:

Je prostituce v naší republice trestným činem?

Odpovědi	dívky	chlapci
ano	1	0
ne	14	6
nevím	3	2

Komentář: Tady byli žáci již mnohem lépe informovaní. Z celkového počtu 26 jich 20 odpovědělo, že ne; 5 nevědělo a 1 dívka uvedla, že prostituce v naší republice trestná je.

Otázka č. 6:

Myslíš si, že by se mělo osobám provozujícím placený sex pomáhat? Zvláště, pokud prostituci provozují děti?

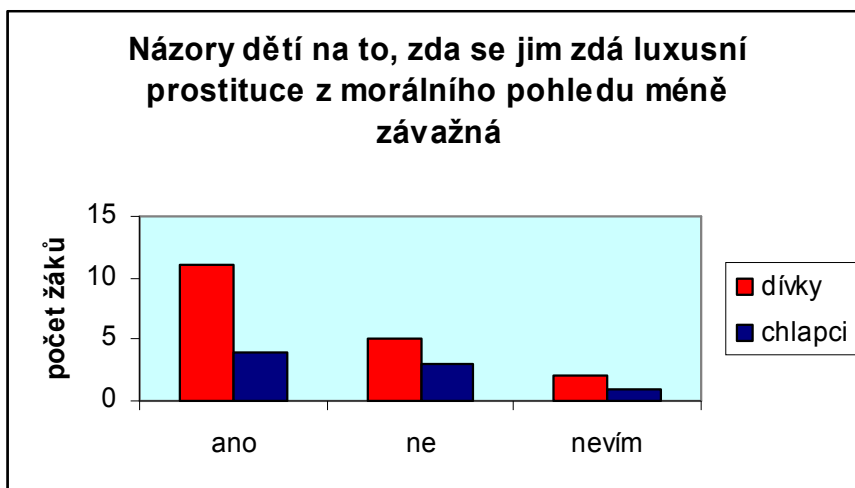
Odpovědi	dívky	chlapci
ano	4	1
ne	12	5
nevím	2	2

Komentář: Cílem šesté otázky bylo nahlédnout na to, jak jsou na tom žáci s altruismem, do jisté míry souvisí s předchozí otázkou. Odpovědi na ni mě utvrdily v tom, že naši školáci nepovažují prostitutky za oběti a nemyslí si, že by se jim mělo pomáhat, ani pokud jde o děti. Docela mě jejich postoj překvapil. 17 respondentů uvedlo zápornou odpověď, kladnou 5 a 4 neměli ve své odpovědi jasno.

Otázka č.7

Považuješ luxusní prostituci provozovanou v hezkém prostředí a drahých hotelech za méně odsouzeníhodnou než prostituci vykonávanou na ulici?

Odpovědi	dívky	chlapci
ano	11	4
ne	5	3
nevím	2	1

Komentář: Sedmá otázka směřovala ke zjištění, jaké hodnoty děti mají a zda rozlišují mezi kategoriemi prostituce. A také na to, jestli nemají tendenci prostitutky stigmatizovat, obávala jsem se, že jejich odpovědi budou právě takové, jaké uvádějí.

Více jak polovina dotazovaných odpověděla, že na vyšší kategorii prostituce nepohlíží s takovým despektem jako na prostituci v nižší kategorii, 8 nerozlišuje a 3 nevěděli. U chlapců nebyly odpovědi tak jednoznačné jako u dívek.

Otázka č.8:

Považuješ peníze získané prostitucí za snadný výdělek?

Odpovědi	dívky	chlapci
ano	10	6
ne	3	1
nevím	5	1

Komentář: Odpovědi na tuto otázku mi přišly více než zajímavé. Přestože v úvodních otázkách děti odpověděly tak, že peníze získané obratem za sex jim přijdou nemorální, nebránily se tomu považovat je za snadno vydělané. Konkrétně souhlasilo 16 dětí z celkového počtu 26, což jsou dvě třetiny! Čtyři žáci považují tyto peníze za nesnadný výdělek, poměrně dost, 6, neví.

Otázka č.9

V jakém modelu rodiny vyrůstáš?

Varianty odpovědí	dívky	chlapci
s oběma rodiči	10	5
jen s matkou	8	1
jen s otcem	0	1
s prarodiči	0	1

Komentář: Tato otázka je součástí hypotézy, je tedy pro výzkum důležitá. Zohledňuje též několik různých variací modelů dnešní rodiny, proto dává na výběr z více variant. Jak se ukázalo, v úplné rodině s oběma rodiči žije jen 15 dětí z 26 dotazovaných, ostatní, necelá polovina, žijí v neúplné rodině jen s matkou nebo otcem. Jeden chlapec žije s prarodiči, což bychom mohli považovat za úplný model rodiny.

Otázka č. 10:

Jaký vztah máš se svými rodiči?

Varianty odpovědí	dívky	chlapci
velmi dobré	4	1
dobré	11	5
vyloženě špatné	3	2

Komentář: Většina žáků uvedla, že má se svými rodiči, popř. pokud žijí jen s jedním z rodičů, vztahy dobré, konkrétně tyto vztahy uvedlo 11 dívek a 5 chlapců. Vyloženě špatné vztahy zmínilo 5 žáků, stejný počet, ale v jiném poměru mezi dívkami a chlapci, označilo své vztahy s rodiči za velmi dobré. Otázkou možná je, jak žáci vnímají své vztahy s rodiči, co jedni označí za dobré, tudíž jaksi normální, u ostatních může znamenat třeba vztahy na velmi dobré úrovni a naopak.

Otázka č. 11:

Povídáte si spolu někdy o prostituci?

Varianty odpovědí	dívky	chlapci
ano, často	2	0
občas, ale málo	3	2
vůbec	13	6

Komentář: Předposlední otázka navazuje na otázku předchozí, má rovněž za úkol zjistit, jak jsou na tom žáci s komunikací na téma prostituce s rodiči. Možná svým způsobem vypovídá o komunikaci mezi rodiči a dětmi i obecně. Odpovědi na otázku mě opět nepřekvapily, i když uváděná čísla jsou alarmující! S rodiči na téma prostituce a sexu nekomunikuje vůbec 19 dětí ze všech dotazovaných, občasný pokus uvádí jen 5 respondentů a často si s rodiči vykládají o prostituci a sexu jen 2 dívky. Zvláště v období dospívání, kdy je s dětmi potřeba dle mého názoru nejvíce komunikovat a to i tehdy, nebo spíše právě tehdy, pokud jde o témata lidské sexuality.

Z níže uvedeného grafu je už na první pohled patrná velmi špatná, respektive téměř žádná, komunikace s rodiči...

Otázka č. 12:

Pokud by ses dozvěděl, že si Tvůj kamarád nechává za sex platit, přestal by ses s ním kamarádit?

Odpovědi	dívky	chlapci
ano	3	0
ne	12	7
nevím	3	1

Komentář: Poslední otázkou v tomto dotazníku předloženým žákům 9. třídy ZŠ se pokouším zjistit, s jakou mírou tolerance přistupují k jevu prostituce, potažmo dětské prostituce. A zdá se, že žáci opravdu tolerantní jsou. 19 dětí z 26 uvádí, že by se s kamarádem, o kterém vědí, že provozuje dětskou prostituci, nepřestalo kamarádit. Opačnou odpověď uvedli 3 žáci, 4 si naopak nejsou jisti.

2.7 Vyhodnocení praktického šetření

Provedený výzkum měl odhalit, jak se mi podařilo potvrdit, či vyvrátit, stanovené předpoklady (hypotézy) uvedené v prvním oddíle druhé podkapitoly praktické části práce.

Hypotéza č. 1 se potvrdila.

Na otázky směřující k potvrzení nebo vyvrácení hypotézy odpovídali žáci 9. třídy ZŠ v Brně tak, že se dá z nich usuzovat na jejich nevalnou informovanost o prostituci. Konkrétně to dokládá otázka č. 11, kdy naprostá většina žáků uvedla, že si doma na téma prostituce s rodiči nevykládají vůbec nebo jen občas a málo. Přihlédneme-li také k tomu, kde děti nejčastěji získávají informace na toto téma (viz otázka č. 1); nejčastěji v TV nebo v různých časopisech a jaká se dá předpokládat kvalita takto získaných informací, a že až na dalších místech jsou kamarádi a jiné zdroje, můžeme tuto hypotézu pokládat za potvrzenou. Nakonec i z dotazu, který vyplynul při vyplňování dotazníku, kdy se mě děti ptaly, co je to komerční sexuální zneužívání, můžeme odvodit fakt, že jejich informovanost není velká. Na otázku č. 5 sice odpověděly správně (téměř všechny děti věděly, že prostituce není v naší republice trestná), nicméně si myslím, že na opodstatnění mého tvrzení nemá jedna správná odpověď velký vliv.

Hypotéza č. 2 se potvrdila pouze částečně.

Tato hypotéza předpokládala, že žáci 9. tříd ZŠ jsou ve většině případů tolerantní k otázkám prostituce a prostituci jako takové. Jejich tolerantnost dokládají např. odpovědi na otázku č. 12, zda by se dál kamarádily s někým, o kom vědí, že bere za sex peníze. Většina z nich odpověděla, že ano. Na druhou stranu ale nepokládají prostitutky za oběti a ani si nemyslí, že by se jim mělo nějakým způsobem pomáhat a to i tehdy, pokud ji provozují přímo děti, což znamená jejich netoleranci a nedostatek altruismu. Možná ale jejich odpovědi směřovaly pouze k prostituci dobrovolné

a neuvědomily si také možnost prostituce vynucené, ale i to něco vypovídá o jejich informovanosti (viz hypotéza č. 1).

Také je zajímavé zjištění, že na jedné straně pokládají peníze vydělané sexem za nemorální, nicméně na druhé straně se je neváhají označit za snadný výdělek (viz otázky č. 3 a 8). A nemůžeme opominout ani to, že většina žáků zaujímá tolerantnější postoj k luxusní formě prostituce a naopak k té nejnuznější formě zaujímají negativní postoj (viz otázka č. 7).

Hypotéza č. 3 se nepotvrdila.

Pokud zůstanu u přesné formulace hypotézy, musím konstatovat, že se tento předpoklad nepotvrdil. Vycházel z toho, že děti, které pocházejí z neúplné rodiny, by za určité nastalé životní situace (např. v důsledku špatné finanční situace) byly snáze svolné nechat si za sex zaplatit než jejich spolužáci pocházející z rodin úplných. Z odpovědí na zadané otázky vyplynulo, že 10 žáků (z celkového počtu 26) pochází z neúplné rodiny (viz otázka č. 9). Za určitých okolností (např. v případě špatné finanční situace) by bylo svolných poskytnout sex za peníze 10 žáků, 16 bylo vyloženě proti (otázka č. 2). Ovšem nejedná se o žáky z neúplných rodin, naopak převážná většina pochází z rodin úplných. Možná ne tak překvapivé je ale zjištění, které ze zpracování dat v dotazníku vyplynulo. A totiž to, že jisté riziko podstoupit placenou formu sexu nevyklučují děti z rodin neúplných, ale ve velké míře ty, které pocházejí z rodin, jejichž vztahy označily za vyloženě špatné nebo „jen“ dobré a zároveň, kde nefunguje komunikace mezi rodiči a dětmi. Přitom se jedná o rodiny úplné.

Závěr

Tato práce pojednávala o aktuálním, často diskutovaném tématu, dětské prostituce. O fenoménu, který jen tak nezmizí, a protože s největší pravděpodobností bude dále součástí našeho života, je velmi důležité o něm hovořit, vnímat jeho přítomnost, ale zejména se mu naučit předcházet. Protože se jej zřejmě zcela nikdy nepodaří vymýtit, je žádoucí nasměrovat naši pozornost k uplatňování preventivních strategií. A zvláště v tom případě, kdy se jedná o „naše“ děti. Vždyť ony nám nastavují zrcadlo našeho chování, ale zároveň jsou i naší budoucností. Je pochopitelné, že ne vždy se úplně prostituci dá předejít, potom je ale potřeba tzv. terciární prevence, jejímž smyslem je poskytnout těmto dětem v první řadě pomoc, ve druhé řadě jim zabránit, aby se jí nadále dopouštěly.

Teoretickým studiem odborných publikací na toto téma vyvstalo několik otázek. Domnívám se, že právě odpovědi na tyto otázky jsou důležité a mohou nám prozradit mnohé o našich dětech. Jak vnímají prostituci, jaké k ní zaujímají stanovisko, jestli ji morálně odsuzují nebo jsou k ní tolerantní. Neméně důležité je také to, do jaké míry je dnešní mládež informovaná a jak kvalitní jejich informace jsou. A také nesmíme zapomenout na potenciální rizikové faktory.

Myslím si, že právě zodpovězení těchto otázek a jejich vyhodnocení nám ukáže nebo alespoň naznačí směr, kterým se při uplatňování preventivních programů máme ubírat, to je také cílem mé práce. Protože dětská prostituce není jen degradací dětské duše, ale přináší s sebou i několik nebezpečných jevů. Těmi mohou být zdravotní rizika a sociální traumata, ale také zvýšená kriminalita a užívání drog.

A právě *v oblasti prevence* vidím největší *souvislost s oborem sociální pedagogiky a uplatnění profese sociálního pedagoga*. Ve výchově, vzdělávání a poskytování prevence mládeži. Samozřejmě se nemusí jednat jen o děti, ale to už je jiná kapitola.

V úvodu práce jsem si stanovila tři hypotézy a cílem mého výzkumného šetření je bylo potvrdit nebo vyvrátit. Ze tří se mi potvrdila jen jedna, druhá pouze částečně,

třetí vůbec. Domnívám se, že u třetí hypotézy by za jiných okolností mohl být výsledek jiný. Obsahovala dva předpoklady a praxe ukázala, že ověřen byl jen jeden z nich. Také je možné, že nepotvrzení hypotézy má částečnou příčinu i v nízkém vzorku respondentů.

Z provedeného výzkumu vyplynula následující fakta: Většina žáků 9. třídy ZŠ v Brně má jen velmi málo informací týkajících se prostituce nebo jsou tyto informace nevalné kvality. Také absence jejich komunikace s rodiči na toto téma je alarmující. Podobně je tomu i s komunikací ve škole.

Jejich postoj k prostituci je tolerantní do jisté míry. Odsuzují nízkou formu prostituce a peníze získané z prostituce považují za nemorální, na druhou stranu jim přijdou jako snadný výdělek a luxusní prostituce jim až tolik nevadí. Také prostitutky nevnímají jako oběti a nemyslí si, že by se jim mělo pomáhat, ani pokud jde o prostituci provozovanou dětmi. Tento jejich postoj mě docela překvapil, zřejmě je důsledkem získaných informací pochybné kvality. Jisté riziko vidím i v tom, že poměrně velký počet žáků by za určitých okolností v jejich životě, které by nastaly, neodmítalo si vypomoci sexem za peníze. To, že tyto děti nepocházejí ve většině případů z rodin neúplných, ale z rodin, kterou děti označily jako tu, ve které si s rodiči příliš nepovídají nebo dokonce vůbec, a kde mají mezi sebou špatné nebo jen formální vztahy, také něco vypovídá. Na druhou stranu toleranci spatřuji v tom, že by se nepřestaly kamarádit s někým, o kom by jim bylo známo, že poskytuje sex za peníze.

Výše uvedená zjištění se týkají pouze mého malého průzkumu a je tedy možné, že se mohou lišit od jiných podobných výzkumů. Což může zapříčinit i fakt, že respondenty tvořilo jen 26 žáků 9. třídy jedné základní školy a jednoho města. Nicméně se domnívám, že alespoň nepatrnou hodnotu tyto výsledky mají a je možné díky nim usoudit, kterým směrem by bylo vhodné, aby se prevence mládeže ubírala.

Za těchto předpokladů by bylo možné konstatovat, že cíl mé práce byl naplněn.

Resumé

Tato bakalářská práce pojednává o aktuálních otázkách dětské prostituce a její prevenci. Tvoří ji dvě části, teoretická a praktická.

První část nabízí pohled do historie, z níž se dozvíme, jak byly prostitutky vnímány v různých etapách dějin, také je určitým sdělením faktu, že dějiny prostituce jsou vlastně dějinami dětské prostituce, pokud považujeme za dítě osobu mladší 18 let).

Následuje kapitola, v níž jsou objasněny základní pojmy, které jsou pro pochopení práce důležité.

Třetí kapitola je věnována dětské prostituci jako jedné ze tří forem komerčního sexuálního zneužívání, nechybí ani jeho další formy (dětská pornografie a obchod s lidmi).

V další kapitole jsou zmíněny příčiny dětské prostituce, vyzdvihnuty jsou hlavní dvě – chudoba a osobní zkušenost se sexuálním zneužíváním v dětství. Následují dvě kapitoly věnované členění prostituce, a to podle forem a kategorií.

Teoretickou část práce uzavírá kapitola věnovaná následkům prostituce, vybraným zástupcem za tuto kategorii zdravotních rizik je podrobnější popis viru HIV/AIDS.

Praktickou část bakalářské práce bych označila za stěžejní. V první části pojednávám o prevenci, druhá část je věnovaná samotnému výzkumu a jeho vyhodnocení. Formou dotazníku jsou k dobrovolnému vyplnění žákům 9. třídy předloženy otázky, na základě kterých si ověřuji nebo vyvracím hypotézy. Otázky jsou ve většině případů zaměřeny na jejich postoj vůči prostituci, zajímám se o názory, jejich informovanost, sleduji i rizikové faktory u žáků, které by v budoucnu mohly vést k prostituci apod.

Výsledná data jsou důležitá pro směr, jakým se může ubírat prevence dětské prostituce.

Anotace

Téma mé práce zní: „*Dětská prostituce jako sociálně patologický jev, její prevence*“. Práce je v obecné rovině zaměřena na problém prostituce jako sociálně patologického jevu, její součástí je i exkurz do historie prostituce.

V užší rovině pak zkoumá příčiny dětské prostituce a nabízí možnosti její prevence. Stěžejní část závěrečné práce pohlíží na dětskou prostituci očima žáků 9. třídy. Na základě těchto zjištění nabízí směr, kterým se ubírat při poskytování prevence.

Klíčová slova

Dítě, oběť, sociální patologie, morálka, prevence, komerční sexuální zneužívání, dětská prostituce.

Annotation

Topic of this work: "Prostitution as a socio-pathological phenomenon, its prevention". Work is generally focused on the problem of prostitution as a social pathological phenomenon, a part of this work is excursion into the history of prostitution.

The closer the plane then examines the causes of the child prostitution, and offers the possibility of prevention. The central part of the final work is child prostitution seen through the eyes of pupils 9th class. Based on these findings offers the direction to take in provision of prevention.

Keywords

Child, victim, socio-pathological phenomenon, moral, prevention, commercial sexual abuse, prostitution.

Literatura a prameny (informační zdroje)

Trestní zákon, zák. č. 140/1961 Sb.

Úmluva o právech dítěte, zák. č. 104/1991 Sb.

Bassermann, Lujo. Nejstarší řemeslo. Kulturní dějiny prostituce. Praha: MLADÁ FRONTA, 1993, 333 s. ISBN 80-204-0363-9.

Dufour, Pierre. Dějiny prostituce. I. Starý Orient, Egypt, Izrael, Řecko. FONTÁNA, 2003, 187 s. ISBN 80-7336-056-X.

Galán, Juan Eslava. Láska a sex ve STARÉM ŘECKU. Praha: Euromedia Group, IKAR, 2003, 231 s. ISBN 80-249-0244-3.

Galán, Juan Eslava. Milostný život ve STARÉM ŘÍMĚ. Praha: Euromedia Group, IKAR, 2004, 222 s. ISBN 80-249-0410-1.

Novotný Oto, Dolenský Adolf, et al. Trestní právo hmotné. II. zvláštní část, 3. přepracované vydání. Praha: CODEX, 1997, 302 s. ISBN 80-85963-24-8.

Ringdal, Nils Johan. Nejtěžší povolání světa – kapitoly z dějin prostituce. Brno: Doplněk, 2000, 428 s. ISBN 80-7239-046-5.

Vaníčková, Eva. Dětská prostituce. Praha: Grada Publishing, 2005, 136 s. ISBN 80-247-1138-9.

Vaníčková, Eva. Dětská prostituce. 2. doplněné a aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2007, 144 s. ISBN 978-80-247-2218-4.

Vondruška, Vlastimil. Intimní historie od antiky po baroko. Brno: MOBA, 2007, 238 s. ISBN 978-80-243-2672-6.

Jilčík, Tomáš; Plšková, Alena. Sociální patologie; Úvod do studia. Brno: IMS, 2005, 51 s.

Mühlpachr, Pavel. Kapitoly ze sociální patologie. Brno: IMS, 2003, 84 s.

Řehoř, Antonín. Metodické pokyny pro vypracování bakalářské a diplomové práce. Brno: IMS, 2008, 47 s.

Zapletal, Ladislav; Jilčík, Tomáš. Sociologie I. Vybrané kapitoly ze základů sociologie a demografie. Brno: IMS, 2003, 67 s.

<http://www.aktualne.centrum.cz/domaci/kauzy>

http://www.detskaprava.cz/pedagog/opravech_dokumenty.asp

<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/dokument/2006/komercni06.pdf>

<http://www.novinky.cz/domaci/kauzy>

http://www.rozkosbezrizika.cz/01_hm/020_ABC_HIV.htm

http://www.slovník_cizich_slov.cz/viktimizace.html

<http://www.strada.cz/tiskovezpravy>

Seznam příloh:

- Příloha č. 1 Prostituce v datech (chronologická tabulka)
- Příloha č. 2 Úmluva o právech dítěte; zákon č. 104/1991 Sb. (vybrané Články)
- Příloha č. 3 Opční protokol k Úmluvě o právech dítěte týkající se prodeje dětí, dětské prostituce a dětské pornografie; výňatek
- Příloha č. 4 Vybrané paragrafy trestního zákona přímo související s prostitucí
- Příloha č. 5 Dotazník

Prostituce v datech (chronologická tabulka)

(Zdroj: Bassermann, Lujo. Nejstarší řemeslo. Praha: Mladá Fronta, 1993, s. 333)

2300 před n.l. (a později) chrámová prostituce ve službě božstvům lásky; rozšířila se časem z Mezopotámie po celém Předním východě
1000 – 800 obranné boje Židů proti sexuálním kultům sousedních národů
640 - 560 (kolem) řecký státník a zákonodárce Solón; založil v Athénách státní veřejný dům, kde působily otrokyně
450 (asi) doba rozkvětu vznešené prostituce v Athénách (Aspasia, Fryné, Láis aj.)
425 chrámová prostituce ve městě Korintu
350 období rozkvětu hetérského stavu v Řecku se chýlí ke konci; stále více otrokyň se stává prostitutkami
100 organizovaná prostituce u Tiberu s četnými lupanary na sklonku římské republiky
62 svévolné vniknutí Clodia Pulchra do Caesarova domu, kde chtěl špehovat ženská erotická mystéria
50 (a později) Alexandrie s nejrozmanitějšími zábavnými podniky a veřejnými domy centrem prostituce ve Středomoří
18 - 17 mravní zákony císaře Augusta
48 n.l. smrt záletné císařovny Messaliny
100 za císaře Trajana je v Římě napočítáno 32 000 prostitutek
350 křesťané dosahují prvního úspěchu v boji s prostitucí tím, že zabránili pronikání chrámové prostituce z Orientu do Říma
532 někdejší nahá tanečnice a děvka Theodora zachránila jako císařovna město Byzanc potlačením povstání Níké
801 <i>kapitularia</i> Karla Velikého poskytují první příklad přísného zákonodárství proti prostitutkám a kuplířům na německé půdě
1158 ostré vystoupení Friedricha I. Barbarossy proti prostituci a smilstvu vůbec
1161 Jindřich II. nařizuje otevření prvního řádného veřejného domu v Anglii (Londýn); záhy vznikly oficiální bordely v Benátkách, Avignonu a dalších městech
1200 <i>ženské domy</i> dokonce i v nejmenších německých městech

1254 po předchozích pokusech o úplné vymýcení prostituce povoluje Ludvík Svatý znovuootevření francouzských bordelů
1300 cechovní organizace lehkých žen ve středověkých městech; navštěvovat je není považováno za manželskou nevěru; prostitutky se aktivně podílejí na veřejných oslavách a slavnostech, čestní hosté bývají ubytováni ve veřejných domech
1414-18 kostnický koncil se silnou účastí polosvěta, odhady počtu prostitutek kolísají mezi 800 a 2000 osob
1490 zpustlé (ve srovnání s antikou i dneškem) a vylidněné město Řím čítá na 6800 prostitutek, přičemž do tohoto počtu nejsou zahrnuty konkubíny četných duchovních
1530 Karel V. vydává policejní ordonanci, která zakazuje prostituci v celé říši, a brzy nato stanoví ve svém hrdelním řádu <i>Constitutio Criminalis Carolina</i> těžké tělesné tresty za kuplířství
1560 vrcholí boj s pohlavními chorobami ve Francii, nemocné děvky jsou postihovány těžkými tresty
1665 <i>Refuge</i> v pařížském předměstí Sant-Antoine se stává asylem a centrem převýchovy poběhlic a tím jakýmsi vzorem pro ostatní země
1687 Ludvík XIV. vydává nařízení, která hrozí kuplířům a majitelům (provozovatelům) bordelů nejpřísnějšími tělesnými tresty (například uříznutím nosu a uší) a pokutami
1700 reglementace veřejných domů v Berlíně zčásti opět zavádí někdejší represivní opatření
1780 v Berlíně existuje na sto malých veřejných domů; z celkového počtu asi 150 000 obyvatel je zhruba 1000 zaregistrovaných prostitutek
1790 dva tisíce prostitutek z Palais Royal si stěžuje na brutální metody a útlak ze strany pařížské policie
1843 reglementace prostituce v Paříži (registrace - zákaz výkonu povolání za dne a po 23. hodině)
1846 uzavření bordelů v Prusku
1886 abolicionistické zákony v Anglii, 1890 v Norsku, 1897 ve švýcarském kantonu Curych, 1901 v Dánsku
přelom století počet prostitutek v Londýně je odhadován na 60 000, v Berlíně na 50 000, v Paříži na 60 000, v New Yorku na 30 000 a ve Vídni na 25 000
1906 v Dánsku je zrušena povinná registrace prostitutek

1908 francouzský zákon zakazuje prostituci neplnoletých a stíhá ji
1918 zákaz prostituce a zavření bordelů v mladém sovětském Rusku
1919 ve Švédsku , kde nikdy bordely nebyly, je registrace prostitutek také zrušena
1927 vítězství abolicionistů a zákaz veřejných domů v Německu
1929 Společnost národů prohlašuje bordely za hnízda obchodování s děvčaty a odsuzuje všechny státy, které jejich existenci oficiálně trpí
1933 Internacionála je proti obchodování s děvčaty dokonce i v tom případě, že dotyčné souhlasily s tím, že budou převezeny do jiné země
1946 zákon <i>Marthe Richardové</i> ve Francii nařizuje uzavření veřejných domů v Paříži i na venkově nejpozději do 6 měsíců
1949 předběžné oficiální odhady dospívají k výsledku, že na území Spolkové republiky Německo působí 100 000 až 150 000 prostitutek, přičemž nejsou započteny ženy živící se prostitucí u okupačních jednotek
1955 zákon o uzavření zhruba 200 státem kontrolovaných veřejných domů v Itálii (provádění se neobyčejně vleklo)
1960 – červenec Francie ratifikuje mezinárodní konvenci proti obchodu s děvčaty a vykořisťování žen
1960 - prosinec protestní manifestace pařížských prostitutek před Bourbonským palácem (sídlo sněmovny) proti kontrole hodinových hotelů
1965 Armand Mergen publikuje výsledky výzkumu, podle něhož představuje ze vzorku 500 prostitutek 56 % "patrně slabomyslná individua", 81 % těchto žen přiznává, že jsou frigidní.

Vybrané Články Úmluvy o právech dítěte; některé dokazují selhání státu při jejich naplňování

(Zdroj: www.detskaprava.cz/pedagog/opravech_dokumenty.asp; staženo dne 25.2.2009)

Dne 20. listopadu 1989 byla v New Yorku přijata Úmluva o právech dítěte. Jménem České a Slovenské Federativní Republiky byla Úmluva podepsána v New Yorku dne 30. září 1990. S Úmluvou vyslovalo souhlas Federální shromáždění České a Slovenské Federativní Republiky a prezident České a Slovenské Federativní Republiky ji ratifikoval. Ratifikační listina byla uložena u generálního tajemníka OSN, deponitáře Úmluvy, dne 7.1.1991.

Úmluva vstoupila v obecnou platnost na základě svého článku 49 odst.1 dnem 2. září 1990. V České a Slovenské Federativní Republice se stala závaznou nadzákonnou právní normou v souladu se svým článkem 49 odst.2 a Ústavním zákonem republiky dnem 6. února 1991. Český překlad Úmluvy byl vyhlášen současně.

ÚMLUVA O PRÁVECH DÍTĚTE

PREAMBULE

Státy, které jsou smluvní stranou této Úmluvy :

- majíce na zřeteli, že podle zásad vyhlášených v Chartě Spojených národů je uznání přirozené důstojnosti a rovných a nezcizitelných práv všech příslušníků lidské rodiny základem svobody, spravedlnosti a míru ve světě,
- majíce na mysli, že lid Spojených národů v Chartě znovu potvrdil svou víru v základní lidská práva, v důstojnost a hodnotu lidské osobnosti a že vyjádřil své odhodlání podporovat sociální pokrok a zlepšovat životní úroveň při větší svobodě,
- uznávajíce, že Spojené národy ve Všeobecné deklaraci lidských práv a v mezinárodních paktech o lidských právech prohlásily a dohodly se na tom, že každému příslušejí v nich stanovená práva , a to bez jakéhokoli rozlišování podle rasy , barvy pleti , pohlaví , jazyka , náboženství , politického nebo jiného

smýšlení, národnostního nebo sociálního původu , majetku , rodu nebo jiného postavení,

- pamětlivý , že ve Všeobecné deklaraci lidských práv Spojené národy prohlásily , že dětství má nárok na zvláštní péči a pomoc,
  - přesvědčeny, že rodina , jako základní jednotka společnosti a přirozené prostředí pro růst a blaho všech svých členů a zejména dětí , musí mít nárok na potřebnou ochranu a takovou pomoc , aby mohla beze zbytku plnit svou úlohu ve společnosti,
  - uznávající , že v zájmu plného a harmonického rozvoje osobnosti musí dítě vyrůstat v rodinném prostředí ,
  - v atmosféře štěstí, lásky a porozumění,
  - mající na mysli, že potřeba zabezpečit dítěti zvláštní péči byla zakotvena v Ženevské deklaraci práv dítěte z r. 1924 a v Deklaraci práv dítěte přijaté Spojenými národy v r. 1959 a uznána ve Všeobecné deklaraci lidských práv, v Mezinárodním paktu o občanských a politických právech (zejména v článcích 23 a 24), v Mezinárodním paktu o hospodářských , sociálních a kulturních právech (zejména v článku 10) a ve statutech a příslušných dokumentech odborných organizací a mezinárodních organizací zabývajících se péčí o blaho dětí,
1. mající na mysli, že, jak je uvedeno v Deklaraci práv dítěte přijaté Valným shromážděním Organizace Spojených národů 20. listopadu 1959, "dítě pro svou tělesnou a duševní nezralost potřebuje zvláštní záruky, péči a odpovídající právní ochranu před narozením i po něm",

Článek 1

Pro účely této úmluvy se **dítětem** rozumí každá lidská bytost **mladší osmnácti let**, pokud podle právního řádu, jenž se na dítě vztahuje, není zletilosti dosaženo dříve.

Článek 32

1. Státy, které jsou smluvní stranou úmluvy, uznávají právo dítěte na ochranu před hospodářským vykořisťováním a před vykonáváním jakékoli práce, která může být pro něho nebezpečná nebo bránit jeho vzdělávání, nebo která by škodila zdraví dítěte nebo jeho tělesnému, duševnímu, duchovnímu, mravnímu nebo sociálnímu rozvoji.

2. Státy, které jsou smluvní stranou úmluvy, přijímají zákonodárná, správní, sociální, a výchovná opatření k zabezpečení provádění tohoto článku. Za tímto účelem a s ohledem na příslušná ustanovení jiných mezinárodních dokumentů státy, které jsou smluvní stranou úmluvy, zejména :

- a) stanoví nejnižší věkovou hranici nebo hranice pro vstup do zaměstnání;
- b) stanoví odpovídající úpravu pracovní doby a podmínek zaměstnání;
- c) stanoví odpovídající pokuty nebo jiné sankce k účinnému zabezpečení plnění tohoto článku.

Článek 34

Státy, které jsou smluvní stranou úmluvy, se zavazují **chránit dítě** před všemi formami **sexuálního vykořisťování a sexuálního zneužívání**. K zabezpečení tohoto závazku státy zejména přijímají nezbytná vnitrostátní, dvoustranná a mnohostranná mezinárodní opatření k zabránění :

- a) *svádění nebo donucování dětí k jakékoli nezákonné sexuální činnosti;*
- b) *využívání dětí k prostituci nebo k jiným nezákonným sexuálním praktikám za účelem finančního obohacování;*
- c) *využívání dětí v pornografii a při výrobě pornografických materiálů za účelem finančního obohacování.*

Článek 35

Státy, které jsou smluvní stranou úmluvy, přijímají všechna nezbytná vnitrostátní, dvoustranná a mnohostranná opatření k zabránění únosů dětí, prodávání dětí a **obchodování s nimi** za jakýmkoli účelem a v jakékoli podobě.

Článek 36

Státy, které jsou smluvní stranou úmluvy, chrání dítě před všemi ostatními formami vykořisťování, které jakýmkoli způsobem škodí blahu dítěte.

Dáno v New Yorku dne 20. listopadu 1989.

Opční protokol k Úmluvě o právech dítěte
týkající se prodeje dětí, **dětské prostituce** a dětské pornografie;
výňatek

(Zdroj: www.detskaprava.cz/pedagog/opravech_dokumenty.asp; staženo dne 25.2.2009)

Státy, které jsou smluvní stranou tohoto Protokolu,

majíce na zřeteli, že za účelem dalšího dosažení cílů *Úmluvy o právech dítěte* a pro provádění jejích ustanovení, zejména článků 1, 11, 21, 32, 33, 34, 35 a 36, by bylo vhodné rozšířit opatření, která by měly státy, smluvní strany, přijmout k zajištění ochrany dítěte před prodejem dětí, **dětskou prostitucí** a dětskou pornografií,

majíce rovněž na zřeteli, že Úmluva o právech dítěte uznává právo dítěte na ochranu před hospodářským vykořisťováním a před vykonáváním jakékoli práce, která může být nebezpečná, nebo být na překážku vzdělání dítěte, nebo škodlivá pro zdraví dítěte, nebo pro jeho fyzický, duševní, duchovní, morální či sociální vývoj,

vážně znepokojeny významným a rostoucím mezinárodním obchodováním s dětmi za účelem prodeje dětí, **dětské prostituce** a dětské pornografie,

hluboce znepokojeny rozsáhlou a pokračující praxí **sexuální turistiky**, vůči níž jsou děti zvláště bezbranné, jelikož přímo podporuje prodej dětí, **dětskou prostituci** a dětskou pornografii,

uznávajíce, že mnoho zvláště zranitelných skupin, *zejména dívek*, je více ohroženo **sexuálním vykořisťováním**, a že dívky jsou mezi sexuálně vykořisťovanými neúměrně zastoupeny,

presvědčeny, že odstranění prodeje dětí, **dětské prostituce** a dětské pornografie bude usnadněno uplatněním holistického přístupu řešícího faktory, které k těmto jevům přispívají, jako jsou zaostalost, chudoba, ekonomické rozdíly, nespravedlivá sociálně-ekonomická struktura, nefunkční rodiny, nedostatečné vzdělání, migrace mezi městem a

venkovem, diskriminace podle pohlaví, nezodpovědné sexuální chování dospělých, škodlivé tradiční zvyky, ozbrojené konflikty a obchodování s dětmi,

přesvědčeny, že úsilí o zlepšení veřejné informovanosti je nezbytné pro snížení poptávky po prodeji dětí, **dětské prostituci** a dětské pornografii, a rovněž přesvědčeny o významu posilování globálního partnerství mezi všemi zúčastněnými a o významu zlepšení vymahatelnosti práva na národní úrovni,

uznávající důležitost plnění ustanovení Akčního programu pro prevenci prodeje dětí, **dětské prostituce** a dětské pornografie a Deklarace a Akčního plánu přijatého Světovým kongresem proti komerčnímu sexuálnímu vykořisťování dětí, který se konal ve dnech 27. - 31. srpna 1996 ve Stockholmu, a dalších souvisejících rozhodnutí a doporučení příslušných mezinárodních orgánů,

berouce náležitě v úvahu význam tradic a kulturních hodnot každého národa pro ochranu a harmonický vývoj dítěte,

se dohodly na následujícím:

Článek 1

Státy, smluvní strany, zakáží prodej dětí, dětskou prostituci a dětskou pornografii podle ustanovení tohoto Protokolu.

Článek 2

Pro účely tohoto Protokolu:

a) Prodejem dětí se rozumí úkon či transakce, při kterém kdokoli, jednotlivec nebo skupina, předá jinému dítě za úplatu či jinou protihodnotu;

b) **Dětskou prostitucí** se rozumí využívání dítěte k sexuálním aktivitám za úplatu či jakoukoli jinou protihodnotu;

c) *Dětskou pornografií* se rozumí jakékoli zobrazování dítěte libovolnými prostředky při skutečných nebo předstíraných zřejmých sexuálních aktivitách či jakékoli zobrazování pohlavních orgánů dítěte k prvotně sexuálním účelům.

Článek 3

1. Každý stát, smluvní strana, zajistí, aby jeho trestní právo v plném rozsahu postihovalo alespoň následující činy a jednání, bez ohledu na to, zda jsou spáchány vnitrostátně či mezinárodně, jednotlivcem či organizovanou skupinou:

a) V souvislosti s prodejem dětí podle článku 2:

(i) Nabízení, předávání či přijímání dítěte jakýmkoli prostředky za účelem:

a. **sexuálního vykořisťování dítěte;**

b. přenosu orgánů dítěte za účelem zisku;

c. zapojení dítěte do nucené práce;

b) Nabízení, získávání, zprostředkovávání či poskytování dítěte k **dětské prostituci**, podle článku 2;

c) Výroba, distribuce, šíření, dovoz, vývoz, nabízení, prodej či držení dětské pornografie podle článku 2 k výše uvedeným účelům.

3. Každý stát, smluvní strana, zajistí stanovení přiměřených trestů za tyto činy s přihlédnutím k jejich závažnosti.

Článek 8

1. Státy, smluvní strany, přijmou příslušná opatření ve všech stádiích trestního řízení k ochraně práv a zájmů dětí, které se staly obětí praktik zakázaných tímto Protokolem, zejména tím, že:

a) uznají zranitelnost dětských obětí a přizpůsobí postupy jejich zvláštním potřebám, včetně jejich zvláštních potřeb jakožto svědků;

b) seznámí dětské oběti s jejich právy, jejich postavením, jakož i s rozsahem, časovým rozvržením a postupem soudního řízení a způsobem vyřízení jejich věci;

c) chrání, pokud je to potřebné, soukromí a totožnost dětských obětí a přijmou v souladu s vnitrostátním právním řádem opatření proti nepřijatelnému šíření informací, které by mohly vést k odhalení totožnosti dětských obětí;

d) zajistí, pokud je to potřebné, ochranu dětských obětí, jakož i jejich rodin a svědků svědčících v jejich prospěch, před zastrašováním a odvetou;

e) zabrání zbytečným průtahům při projednávání věci a výkonu příkazů nebo nařízení přiznávajících dětským obětem odškodnění.

2. Státy, smluvní strany, zajistí, aby nejasnosti ohledně skutečného věku oběti nezabránily zahájení trestního vyšetřování, včetně vyšetřování zaměřeného na určení věku oběti.

3. Státy, smluvní strany, zajistí, aby byl při zacházení s dětmi, které jsou oběťmi trestných činů uvedených v tomto Protokolu, v rámci systému trestního soudnictví v prvé řadě zohledněn nejlepší zájem dítěte.

4. Státy, smluvní strany, přijmou opatření k zajištění náležité odborné přípravy, zejména právní a psychologické, osob, které pracují s oběťmi trestných činů zakázaných tímto Protokolem.

Článek 9

1. Státy, smluvní strany, přijímají anebo posilují, provádějí a zveřejňují zákony, administrativní opatření, sociální politiky a programy za účelem předcházení trestným činům uvedeným v tomto Protokolu. Zvláštní pozornost věnují ochraně dětí, které jsou vůči těmto praktikám zvláště obzvláště zranitelné.

2. Osvětou prováděnou všemi vhodnými prostředky, vzděláváním a odbornou přípravou zvyšují státy, smluvní strany, informovanost široké veřejnosti včetně dětí o preventivních opatřeních a škodlivých následcích trestných činů uvedených v tomto Protokolu.

3. Státy, smluvní strany přijmou veškerá proveditelná opatření s cílem zajistit veškerou potřebnou pomoc obětem takových trestných činů, včetně jejich plné sociální reintegrace a úplného fyzického i psychického zotavení.

Článek 10

1. Státy, smluvní strany, podniknou všechny potřebné kroky k posílení mezinárodní spolupráce pomocí mnohostranných, regionálních a dvoustranných úprav pro prevenci, odhalování, vyšetřování, stíhání a trestání osob odpovědných za činy týkající se prodeje dětí, dětské prostituce, dětské pornografie a **dětské sexuální turistiky**. Státy, smluvní strany, podpoří posílení mezinárodní spolupráce s cílem řešit prvotních příčiny, jako jsou chudoba a zaostalost, které přispívají ke zranitelnosti dětí vůči prodeji dětí, **dětské prostituci**, dětské pornografii a dětské sexuální turistice.

Vybrané paragrafy TZ přímo související s prostitucí

(Zdroj: Zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon)

Trestný čin kuplířství zákon definuje tímto způsobem:

§ 204

Kuplířství

(1) Kdo jiného zjedná, přiměje nebo svede k provozování prostituce nebo kdo kořistí z prostituce provozované jiným, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 za použití násilí, pohrůžky násilí nebo pohrůžky jiné vážné újmy anebo zneužívaje tísně nebo závislosti jiného.

(3) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,

a) získá-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 značný prospěch,

b) spáchá-li takový čin jako člen organizované skupiny, nebo

c) spáchá-li takový čin na osobě mladší než osmnáct let.

(4) Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 2 na osobě mladší než patnáct let.

Skutková podstata tohoto trestného činu nepostihuje poskytování prostituce jako takové (pokud se prostituující osoba nedopouští sama protiprávních jednání vyjmenovaných v ustanovení § 204 tr.z.), nýbrž osobu či osoby, které se na činnosti prostituující se osoby různými způsoby podílejí nebo z ní kořistí.

§ 217

Ohrožování výchovy mládeže

(1) Kdo vydá, byť i z nedbalosti, osobu mladší než osmnáct let nebezpečí zpustnutí tím, že

a) svádí ji k zahálčivému nebo nemravnému životu

b) umožní jí vést zahálčivý nebo nemravný život, nebo

c) závažným způsobem poruší svou povinnost pečovat o osobu mladší než osmnáct let, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

(2) Kdo umožní, byť i z nedbalosti, osobě mladší než 18 let hru na hracím přístroji, který je vybaven technickým zařízením, které ovlivňuje výsledek hry a které poskytuje

možnost peněžité výhry bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo peněžitým trestem nebo zákazem činnosti.

3) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let bude pachatel potrestán

a) spáchal-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 ze zavrženíhodné pohnutky,

b) pokračuje-li v páčání takového činu po delší dobu,

c) spáchal-li takový čin opětovně, nebo

d) získal-li takovým činem značný prospěch.

V souvislosti s prostitucí jde o jednání, kdy jsou osoby mladší 18 let zneužívány k tomu, aby dobrovolně nebo pod donucením živily své kuplíře – často přímo rodiče nebo jiné příbuzné. Převážně jde o poskytování přístřeší dívkám, které jsou na útěku z výchovných ústavů nebo od rodičů. Dívky musí za poskytnuté přístřeší posluhovat pachateli pohlavním stykem, který pak dále zprostředkovává další pohlavní styk za úplatu. Obdobného jednání se dopouštějí i rodiče, jež nutí své dítě k prostituci nebo žijí z prostředků, které jejich dítě prostitucí vydělalo. /Ustanovení § 217 odst. 2 bylo do tr.z. zařazeno novelou trestního zákona z roku 1997 a upraveno novelou z roku 2003/.

§ 205

Ohrožování mravnosti

(1) Kdo uvádí do oběhu, rozšiřuje, činí veřejně přístupnými, vyrábí nebo dováží pornografická díla písemná, nosiče zvuku nebo obrazu, zobrazení nebo jiné předměty ohrožující mravnost, v nichž se projevuje neúcta k člověku a násilí, nebo, která zobrazují sexuálně patologické praktiky, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok, peněžitým trestem nebo propadnutím věci.

2) Kdo pornografická díla písemná, nosiče zvuku nebo obrazu nebo zobrazení

a) nabízí, přenechává nebo zpřístupňuje osobě mladší osmnácti let, nebo

b) je na místě, které je osobám mladším osmnácti let přístupné, vystavuje

nebo jinak zpřístupňuje, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok, peněžitým trestem nebo propadnutím věci.

3) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta, peněžitým trestem bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo jako člen organizované skupiny, nebo

b) spáchá-li takový čin tiskem, filmem, rozhlasem, televizí, veřejně

přístupnou počítačovou sítí nebo jiným obdobně účinným způsobem. Ustanovení tohoto paragrafu trestního zákona se vztahuje právě na ta pornografická díla, v nichž se projevuje neúcta k člověku a násilí, zobrazující pohlavní styk s dítětem, zvířetem nebo jiné sexuálně patologické praktiky.

§ 231

Omezování osobní svobody

- 1) Kdo jinému bez oprávnění brání užívat osobní svobody, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta
- 2) Odnětím svobody až na tři léta bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 v úmyslu usnadnit jiný trestný čin.
- 3) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny.
- 4) Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 těžkou újmu na zdraví, smrt nebo jiný zvlášť závažný následek.

§ 232 a

Obchodování s lidmi

- 1) Kdo přiměje, zjedná, najme, zláká, dopraví, ukryje, zadržuje nebo vydá osobu mladší osmnácti let, aby jí bylo užito
  - a) k pohlavnímu styku nebo k jiným formám sexuálního obtěžování nebo zneužívání,
  - b) k otroctví nebo nevolnictví, nebo
  - c) k nuceným pracím nebo k jiným formám vykořisťování,bude potrestán odnětím svobody na dvě léta až deset let.
- 2) Stejně bude potrestán, kdo jiného za použití násilí, pohrůžky násilí nebo lstí anebo zneužitím jeho omylu, tísně nebo závislosti, přiměje, zjedná, najme, zláká, dopraví, ukryje, zadržuje nebo vydá, aby ho bylo užito
  - a) k pohlavnímu styku nebo jiným formám sexuálního obtěžování nebo zneužívání,
  - b) k otroctví nebo nevolnictví, nebo
  - c) k nuceným pracím nebo k jiným formám vykořisťování.
- 3) Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán,
  - a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 jako člen organizované skupiny,

- b) vydá-li takovým činem jiného v nebezpečí těžké újmy na zdraví nebo smrti,
  - c) spáchá-li takový čin v úmyslu získat značný prospěch, nebo
  - d) spáchá-li takový čin v úmyslu, aby jiného bylo užito k prostituci.
- 4) Odnětím svobody na osm až patnáct let bude pachatel potrestán,
- a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 těžkou újmu na zdraví, smrt nebo jiný zvlášť závažný následek,
  - b) spáchá-li takový čin v úmyslu získat prospěch velkého rozsahu, nebo
  - c) spáchá-li takový čin ve spojení s organizovanou skupinou působící ve více státech.

§ 232

Zbavení osobní svobody

- 1) Kdo jiného zbaví osobní svobody, bude potrestán odnětím svobody na tři léta až osm let.
- 2) Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 těžkou újmu na zdraví, smrt nebo jiný zvlášť závažný následek.

§ 226

Ohrožování pohlavní nemocí

Kdo jiného vydá, byť i z nedbalosti, nebezpečí pohlavní nákazy, bude potrestán odnětím svobody až na šest měsíců.

Dále sem můžeme zařadit § 242 trestního zákona (soulož s osobou mladší 15 let), § 243 trestního zákona o pohlavním zneužití dítěte formou zneužití v závislosti apod.

DOTAZNÍK

(Postoj žáků 9. tříd ZŠ k prostituci)

Tento dotazník nikde nepodepisuj!!

Zakroužkuj, zda jsi dívka nebo chlapec. Uveď svůj věk a také národnost.

U každé otázky zakroužkuj odpověď, která vystihuje Tvůj názor nebo zkušenost. Zvolit můžeš jen jednu variantu odpovědi.

Snaž se odpovědět na všechny otázky.

Cílem dotazníku je zjistit, jaký máš názor na prostituci, kde získáváš informace atd. Výsledky slouží pro účely mé bakalářské práce, jinde nebudou zveřejněny.

Valérie Tižková

Jsem dívka / chlapec

Mám národnost .....

Je mi .....let

1. Kde nejčastěji získáváš informace o prostituci?

- a) ve škole
- b) od rodičů
- c) od kamarádů
- d) z knížek
- e) z časopisů
- f) z internetu
- g) z televize

2. Myslíš si, že bys za určitých okolností (např. z důvodu finanční krize) řešil/a tuto situaci ve svém životě pomocí prostitute?

- a) ne, nikdy
- b) ano
- c) nevím

3. Zdá se Ti morální brát za sex peníze?

- a) ano
- b) ne
- c) nevím

4. Považuješ prostitutku za oběť komerčního sexuálního zneužívání?

- a) ano
- b) ne
- c) nevím

5. Je prostituce v naší republice trestným činem?

- a) ano
- b) ne
- c) nevím

6. Myslíš si, že by se mělo osobám provozujícím placený sex pomáhat? Zvláště, pokud prostituci provozují děti?

- a) ano
- b) ne
- c) nevím

7. Považuješ luxusní prostituci provozovanou v hezkém prostředí a drahých hotelech za méně odsouzeníhodnou než prostituci vykonávanou na ulici?

- a) ano
- b) ne
- c) nevím

8. Považuješ peníze získané prostitucí za snadný výdělek?

- a) ano
- b) ne
- c) nevím

9. V jakém modelu rodiny vyrůstáš?

- a) s oběma rodiči
- b) jen s matkou
- c) jen s otcem
- d) s prarodiči

10. Jaký vztah máš se svými rodiči?

- a) velmi dobré
- b) dobré
- c) vyloženě špatné

11. Povídáte si spolu někdy o prostituci?

- a) ano, často
- b) občas, ale málo
- c) vůbec

12. Pokud by ses dozvěděl, že si Tvůj kamarád nechává za sex platit, přestal by ses s ním kamarádit?

- a) ano
- b) ne
- c) nevím

Děkuji za spolupráci